

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

ГОДИШНА ПРОГРАМА
ЗА РАБОТА НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ЗА 2025 ГОДИНА

Скопје, декември 2024 година

Содржина

1.	Резиме	3
2.	Вовед	7
3.	Додадена вредност од работата на ДЗР	9
3.1.	Очекувани резултати од работењето	11
3.2.	Активности за реализација на стратешките цели на ДЗР	15
3.3.	Очекувања од засегнатите страни	17
3.4.	Отвореност на ДЗР за предлози за вршење на ревизии при подготовка на Годишната програма	20
4.	Управување со ризици	22
5.	Планирани активности за 2025 година	24
5.1.	Уставност, правна рамка и стратешки документи	24
5.2.	Методолошки акти и подобрување на процесите	25
5.3.	Избор на субјекти за вршење ревизија	26
5.4.	Следење на препораките дадени во конечните ревизорски извештаи	28
5.5.	Превенција од корупцијата	29
5.6.	ИТ безбедност и подобрување на ИТ процесите	34
5.7.	Меѓународна соработка	35
6.	Ресурси за реализација на годишната програма	40
6.1.	Човечки ресурси	40
6.2.	Финансиски ресурси	42
6.3.	ИТ ресурси	43
7.	Транспарентност и известување во работењето на ДЗР	45
7.1.	Обезбедување на транспарентност во работењето на ДЗР	45
7.2.	Информирање и комуникација во ДЗР	47
7.3.	Информирање и комуникација со засегнатите страни	48
7.4.	Измена и дополнување на Годишната програма за работа на ДЗР	50
	Прилог број: 1	
	Прилог број: 2	
	Прилог број: 3	
	Прилог број: 4	
	Прилог број: 5	

1. Резиме

Годишна програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2025 година е донесена врз основа на член 9 точка 2 од Законот за државната ревизија („Службен весник на Република Македонија“ број 66/10, 145/10, 12/14, 43/14, 154/15, 192/15, 27/16, 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 122/21), член 3 и член 4 од Правилникот за начинот на вршење на државната ревизија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 264/20), како и Упатството за стратешко и годишно планирање на ревизиите.

Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2025 година (во натамошниот текст: Годишна програма на ДЗР за 2025 година), е изготвена врз основа на Одлуката за определување на стратешки цели за ревизии на Државниот завод за ревизија за период 2024 – 2027 година и за приоритетни области за ревизии по сектори кои вршат ревизија¹, Стратешкиот план за ревизија на Државниот завод за ревизија за 2024 – 2027², во согласност со целите и приоритетите од Стратегијата за развој на Државниот завод за ревизија 2023 – 2027³, барањата на надлежниот органи, барањата на меѓународните организации и расположливите ресурси на ДЗР.

Државниот завод за ревизија чувствувајќи ја потребата од зголемување на својата транспарентност, отчетност и одговорност во извршувањето на со закон делегираните надлежности, во рамки на подготвувањето на Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година достави известување за доставување на барања/предлози за вршење на ревизии до 1.215 засегнати страни, во исто време на својата веб страна континуирано е поставен образец „Барање за ревизија“⁴ кој секое заинтересирано правно или физичко лице може да го потполни анонимно и да го проследи до ДЗР. Исто така по пат на користење на социјалните мрежи (FB⁵) беше објавен повик до сите заинтересирани правни и физички лица да достават барање за вршење на ревизија и анонимно да го достават до ДЗР преку интернет.

Согласно пропишаните критериуми во Упатството за стратешко и годишно планирање на ревизиите, ДЗР во 2025 година планира да изврши најмалку 78 ревизии, од кои најмалку 61 се однесуваат на ревизија на регуларност, најмалку 13 ревизии на успешност и најмалку 4 ревизија на усогласеност, кои се прикажани во Прегледот на планирани ревизии, кој е составен дел на Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година и кој според потребите и јавниот интерес ќе биде предмет на континуирано преоценување. Преоценувањето пред се однесува на процесот на одржување на локалните избори во текот на 2025 година кои ќе се однесуваат на избор на градоначалник на општините и градот Скопје како и избор на членови на советите на општините и советот на Град Скопје.

¹ бр.03 – 905/1 од 07.09.2023 година

² бр. 01-906/1 од 07.09.2023 година

³ бр. 01-1361/1 од 03.10.2022 година

⁴ https://dzt.mk/mk/contact/barane_za_revizija

⁵ <https://www.facebook.com/share/p/19i2QvewNv/>

Од планираните ревизии согласно Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година најмалку:

- 4 (5%) ревизии се задолжителни да се вршат еднаш годишно согласно член 23 став 1 од Законот за државната ревизија,
- 33 ревизии (42%) се согласно прифатени барања доставени од засегнати страни, и
- 41 ревизија (39%) се предлози од секторите за ревизија во ДЗР, во согласност со стратешките документи, критериумите за избор уредени согласно професионалните стандарди на ИНТОСАИ, како и критериумите за избор во согласност со Целите на одржлив развој на ОН, Националната развојна стратегија 2024-2044, ОЕЦД-СИГМА и расположливите ресурси за ревизија.

Очекуваните резултати од работењето на Државниот завод за ревизија за 2025 година се согледуваат во:

- поддршка на Собранието на Република Северна Македонија во исполнувањето на неговите надлежности преку идентификација и презентација на неправилностите, случаите на противзаконско работење и можни случаи на корупција и злоупотреба на јавните средства;
- давање придонес во остварувањето на поставените цели на Националната развојна стратегија, која е сеопфатен документ за економскиот, социјалниот, еколошкиот и културниот развој на нашата држава во следните 20 години, која доколку биде донесена, ќе ги одразува стремежите, очекувањата и согледувањата за едно подобро економски развиено општество и благосостојба за граѓаните;
- давање на придонес во остварувањето на Целите на одржлив развој на Организацијата на обединети нации - Агендата 2030;
- давање на придонес во превенција и спречување на корупцијата и преземање на дејствија за известување и соработка до надлежните органи во однос на потенцијални или откриени ризици, сомневања, незаконски дејствија и трансакции утврдени при вршење на ревизиите, кои упатуваат на можни судири на интереси, корупција и измама;
- давање на јасни и ефективни препораки на државните и другите институции од јавниот сектор во унапредување на управувањето со јавните средства;
- давање придонес за зголемување на транспарентноста и отчетноста на користењето на јавните средства / средствата на даночните обврзници, а со тоа и подобрување на квалитетот на животот на граѓаните на Република Северна Македонија преку испорака на услуги со почитување на принципите на сигурност во давањето на услугите, континуитет и квалитет на услугата, транспарентност, достапност и универзална услуга, заштита на корисниците и граѓаните;

- утврдување на состојби на даночна евазија, неплаќање на јавни давачки и надоместоци во Буџетот на Република Северна Македонија со што ДЗР обезбедува поврат на вложените средства од Буџетот во ДЗР;
- утврдување на состојби на даночна евазија, неплаќање на јавни давачки и надоместоци во Буџетот на единиците на локална самоуправа и Градот Скопје со што ДЗР обезбедува поврат на вложените средства од Буџетот на Република Северна Македонија единиците на локална самоуправа и Градот Скопје;
- ревизија на доделувањето на договорите и реализацијата на јавните набавки;
- давање насоки за начинот на планирање на капиталните инвестиции, обезбедувањето на потребните средства и следење на нивната реализација на централно и локално ниво (со посебен осврт на средства обезбедени од меѓународни кредитори), и утврдување на ефектите од наведените инвестиции;
- следење на сервисирањето на јавниот долг и давање придонес во начинот на управување со јавните финансии.

Заради остварување на основната цел на ревизијата - водење грижа за јавните средства и унапредување на управувањето со истите, навременото откривање на отстапувањата од прифатените стандарди и повредите на принципите на законитост, ефикасност, ефективност и економичност во раководењето со јавните средства, ДЗР упатува јасни и ефективни препораки, со цел да се преземат чекори со кои отстапувањата и повредите во иднина ќе се спречат или отежнат.

Државниот завод за ревизија континуирано и во 2025 година преку јасни, реални, објективни и навремени информации за констатирани неправилности, неусогласености со законските прописи, незаконско постапување со јавните средства и можните случаи на корупција и злоупотреба на службената должност, ќе даде свој придонес во исполнувањето на дел од надлежностите на Собранието на Република Северна Македонија.

Почитувајќи ги Принципите за транспарентност и отчетност на INTOSAI-P-20⁶, ДЗР јавно и транспарентно ја информира јавноста и сите засегнати страни за својата работа, преку издадените и објавените конечни ревизорски извештаи на веб и Facebook страната на ДЗР. Покрај ревизорскиот извештај, на веб страната на ДЗР и објавата на Facebook/LinkedIn страната се поставува и соопштение за медиуми, односно Апстракт од ревизорски извештај во кој се содржани клучните утврдени состојби, а за одредени клучни (значајни конечни ревизорски извештаи) во кои се утврдени состојби кој се од интерес на пошироката јавност се подготвува и соодветна видео презентација често пати препратена со говор користејќи ја вештачката интелигенција, која во исто време е споделен на социјалните мрежи, но е поставен е на YouTube. ДЗР воспостави пракса за секој објавен Конечен ревизорски извештај да ги информира засегнатите страни.

⁶ https://dzt.mk/sites/default/files/2021-04/Transparentnost_otcetnost.pdf

Со еден збор Државниот завод за ревизија како Врховна ревизорска институција во Република Северна Македонија обезбедува целосна примена на Принципите на INTOSAI-P-12⁷, Вредност и придобивки од ВРИ – правење разлика во животот на граѓаните, притоа остварувајќи ги утврдените цели за секоја ВРИ вклучувајќи го и ДЗР, а тоа се:

- зајакнување на отчетноста, транспарентноста и интегритетот на државните органи и субјекти од јавниот сектор;
- демонстрирање континуирана релевантност за граѓаните, собранието и другите засегнати страни;
- претставува организација за пример.

⁷ https://dzt.mk/sites/default/files/2021-04/Vrednost_pridobivki_VRI_12.pdf

2. Вовед

Врз основа на член 9 точка 2 од Законот за државната ревизија („Службен весник на Република Македонија“ број 66/10, 145/10, 12/14, 43/14, 154/15, 192/15, 27/16, 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 122/21), член 3 и член 4 од Правилникот за начинот на вршење на државната ревизија („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 264/20) и Правилникот за внатрешна организација на Државниот завод за ревизија бр. 01-1166/1 од 27.12.2022 година, како и Упатството за стратешко и годишно планирање на ревизиите бр. 02 – 735/1 од 09.07.2020 година, главниот државен ревизор ја донесе оваа **Годишна програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2025 година.**

Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2025 година (во натамошниот текст: Годишна програма на ДЗР за 2025 година), е изготвена врз основа на Одлуката за определување на стратешки цели за ревизии на Државниот завод за ревизија за период 2024 – 2027 година и за приоритетни области за ревизии по сектори кои вршат ревизија⁸, Стратешкиот план за ревизија на Државниот завод за ревизија за 2024 – 2027⁹, во согласност со целите и приоритетите од Стратегијата за развој на Државниот завод за ревизија 2023 – 2027¹⁰, но и добиените барања од надлежните органи, барањата на меѓународните организации и расположливите ресурси на ДЗР.

Годишната програма на ДЗР за 2025 година е изготвена и донесена согласно постапката утврдена во Упатството за стратешко и годишно планирање на ревизиите¹¹ (во натамошниот текст: Упатството).

Согласно Упатството, годишното планирање опфаќа период од една (1) календарска година и завршува со изготвување на Годишна програма за вршење ревизии, која ја донесува главниот државен ревизор.

Годишната програма на ДЗР за 2025 година во делот за вршење ревизии ги вклучува предложените и избраните ревизии на регуларност (ревизија на финансиски извештаи заедно со ревизија на усогласеност), ревизии на успешност и ревизии на усогласеност врз основа на примена на критериуми утврдени согласно професионалните стандарди на ИНТОСАИ.

Во Годишната програма за работа на ДЗР се планирани и активности кои се однесуваат на:

- стратешки документи;
- континуирано усогласување на интерните и методолошките акти на ДЗР со правната рамка во нашата држава, меѓународните стандарди и барањата од меѓународните организации;

⁸ бр.03 – 905/1 од 07.09.2023 година

⁹ бр. 01-906/1 од 07.09.2023 година

¹⁰ бр. 01-1361/1 од 03.10.2022 година

¹¹ бр. 02 – 735/1 од 09.07.2020 година

- методолошки аспекти на ревизиите;
- активности поврзани со процесот на пристапување на државата кон ЕУ со посебен осврт на активностите поврзани со реформската агенда;
- меѓународната соработка;
- едукацијата на ревизорите и зголемување на нивните знаења и вештини;
- подготовка и воведување во работа нови алатки во ревизорските активности во насока на зголемување на економичноста, ефективноста и ефикасноста на ревизорскиот процес;
- подготвување на извештаи и анализи;
- транспарентноста, отчетноста и односите со засегнатите страни;
- активностите поврзани со тековни и повеќегодишни проекти;
- поддршката на ревизијата и
- други релевантни активности.

Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година се доставува до Собранието на Република Северна Македонија најдоцна до крајот на месец декември во тековната за наредната година, заради информирање.

Годишната програма за работа на ДЗР содржи Акциски план за реализација на годишната програма за работа и преглед на субјекти кои се предмет на ревизија во тековната година.

Постапувајќи во согласност со Комуникациската стратегија на Државниот завод за ревизија за 2024-2027 година, со обезбедување на висок степен на транспарентност во своето работење Годишната програма за работа на ДЗР се објавува на веб страната на ДЗР, ФВ и во исто време ќе биде доставена до сите засегнати страни.

Оваа Програма влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 01.01.2025 година.

3. Додадена вредност од работата на ДЗР

Со Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година се утврдени приоритетните активности во насока на остварување на целите и задачите за работа на ДЗР, односно остварување на стратешките цели на институцијата.

Преземените активности за остварување на стратешките цели обезбедуваат: соодветен опфат на ревидирани јавни средства, зголемување на знаењата и вештините на вработените, вршење на ревизија на успешност на различни програми и проекти кои се во функција на остварување на отчетноста и доброто управување, испитување на резултатите во однос на економичноста, ефикасноста и ефективноста на активностите на јавниот сектор, информирање на засегнатите страни и јавноста за утврдените состојби во конечните ревизорски извештаи и подобрување на квалитетот на услугите кои јавниот сектор има обврска да ги обезбеди за правните и физички лица.

Клучните резултати од работењето на ДЗР за 2025 година се согледуваат во:

- поддршка на Собранието на Република Северна Македонија во исполнувањето на неговите надлежности преку идентификација и презентација на неправилностите, случаите на противзаконско работење и можни случаи на корупција и злоупотреба на јавните средства;
- давање придонес во остварувањето на поставените цели на Националната развојна стратегија, која е сеопфатен документ за економскиот, социјалниот, еколошкиот и културниот развој на нашата држава во следните 20 години, и која доколку биде донесена, ќе ги одразува стремежите, очекувањата и согледувањата за едно подобро економски развиено општество и благосостојба за граѓаните;
- давање на придонес во остварувањето на Целите на одржлив развој на Организацијата на обединети нации - Агендата 2030;
- давање на придонес во превенција и спречување на корупцијата и преземање на дејствија за известување и соработка до надлежните органи во однос на потенцијални или откриени ризици, сомневања, незаконски дејствија и трансакции утврдени при вршење на ревизиите, кои упатуваат на можни судири на интереси, корупција и измама;
- давање на јасни и ефективни препораки на државните и другите институции од јавниот сектор во унапредување на управувањето со јавните средства;
- давање придонес за зголемување на транспарентноста и отчетноста на користењето на јавните средства / средствата на даночните обврзници, а со тоа и подобрување на квалитетот на животот на граѓаните на Република Северна Македонија преку испорака на услуги со почитување на принципите на сигурност во давањето на услугите, континуитет и квалитет на услугата,

транспарентност, достапност и универзална услуга, заштита на корисниците и граѓаните;

- утврдување на состојби на даночна евазија, неплаќање на јавни давачки и надоместоци во Буџетот на Република Северна Македонија со што ДЗР обезбедува поврат на вложените средства од Буџетот Република Северна Македонија во ДЗР;
- утврдување на состојби на даночна евазија, неплаќање на јавни давачки и надоместоци во Буџетот на единиците на локална самоуправа и Градот Скопје со што ДЗР обезбедува поврат на вложените средства од Буџетот на Република Северна Македонија единиците на локална самоуправа и Градот Скопје;
- ревизија на доделувањето на договорите и реализацијата на јавните набавки;
- давање насоки за начинот на планирање на капиталните инвестиции, обезбедувањето на потребните средства и следење на нивната реализација на централно и локално ниво (со посебен осврт на средства обезбедени од меѓународни кредитори), и утврдување на ефектите од наведените инвестиции;
- следење на сервисирањето на јавниот долг и давање придонес во начинот на управување со јавните финансии.

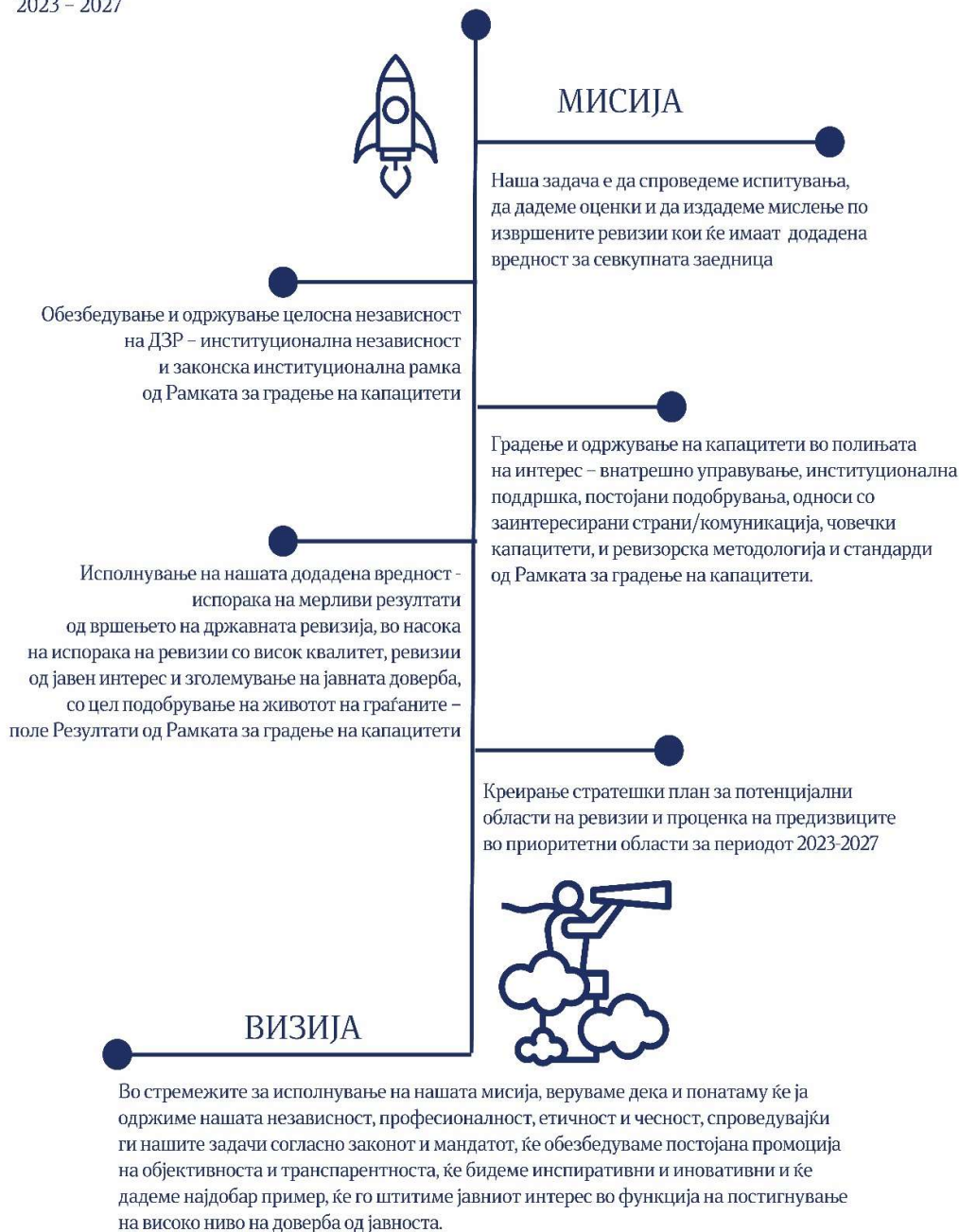
Државниот завод за ревизија како Врховна ревизорска институција во Република Северна Македонија обезбедува целосна примена на Принципите на INTOSAI-P-12, Вредност и придобивки од ВРИ – правење разлика во животот на граѓаните, остварувајќи ги утврдените цели за секоја ВРИ вклучувајќи го и ДЗР, а тоа се:

- зајакнување на отчетноста, транспарентноста и интегритетот на државните органи и субјекти од јавниот сектор;
- демонстрирање континуирана релевантност за граѓаните, собранието и другите засегнати страни;
- претставува организација за пример.

3.1. Очекувани резултати од работењето

МИСИЈА, СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ И ВИЗИЈА
НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
2023 – 2027

Главните приоритети на ДЗР за 2025 година произлегуваат од надлежностите пропишани со одредбите од Законот за државната ревизија, друга релевантна законска рамка, меѓународните стандарди на ИНТОСАИ, стратешките документи на Државниот завод за ревизија, приоритетите и мерките кои се утврдени со Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии „СМАРТ ЈАВНИ

ФИНАНСИИ“ 2022 – 2025 година, како и предложените ажурирања за период 2025-2028 година, забелешките содржани во Извештајот на Европската Комисија за 2024 година во однос на Поглавје 3.32. Финансиска контрола.

Во Извештајот за 2024 година на Европската Комисија во однос на подрачјето Надворешна ревизија кое е во надлежност на Државниот завод за ревизија се посочени неколку аспекти кои влијаат на работењето на ДЗР, но не се во негова директна контрола односно зависат од постапувањето на други надлежни органи и за истите е потребно подобрување во однос на:

- *Независноста на Државниот завод за ревизија да биде гарантирана со Уставот;*
- *Усвојување на предлог новиот Закон за државната ревизија, со цел зајакнување на независноста на Државниот завод за ревизија;*
- *Подобрување на ефикасноста на парламентарниот надзор на јавните средства и следењето на препораките од ревизијата;*
- *Зајакнување на соработката со институциите за борба против корупцијата.*
- *Зајакнувањето на капацитетите на ДЗР.*

Со цел подобрување на управувањето со јавни финансии што претставува еден од клучните приоритети, од страна на Владата на Република Северна Македонија донесена е Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии „СМАРТ ЈАВНИ ФИНАНСИИ“, со која се настојува да се зајакне системот на јавни финансии, да се промовира транспарентноста, отчетноста, фискалната дисциплина и ефикасноста во управувањето и користењето јавни ресурси со цел подобрување во областа на обезбедувањето услуги и економски развој.

Во рамки на истата се утврдени два приоритети и две мерки за Столбот 7 - Надворешна контрола и парламентарен надзор кои се во надлежност на ДЗР. Приоритетот - Надворешна ревизија има за цел зајакнување на управувањето со јавни финансии и обезбедување транспарентност и отчетност за користењето на јавни средства преку:

- зајакнување на правната рамка за надворешна ревизија со постигнување на уставна независност на ДЗР и зајакнување на финансиската и оперативната независност во согласност со принципите, стандардите и упатствата на ИНТОСАИ и
- зајакнување на институционалните капацитети и капацитетите на човечките ресурси на ДЗР.

Додека Приоритетот - Парламентарен надзор, има за цел зајакнување на управувањето со јавни финансии и обезбедување транспарентност и отчетност за користењето на јавни средства преку:

- воспоставување механизам за проактивна улога за разгледување на ревизорските извештаи во Собранието и преземените мерки по дадените препораки во ревизорските извештаи, и
- зајакнување на институционалните капацитети за разгледување на ревизорските извештаи во Собранието.

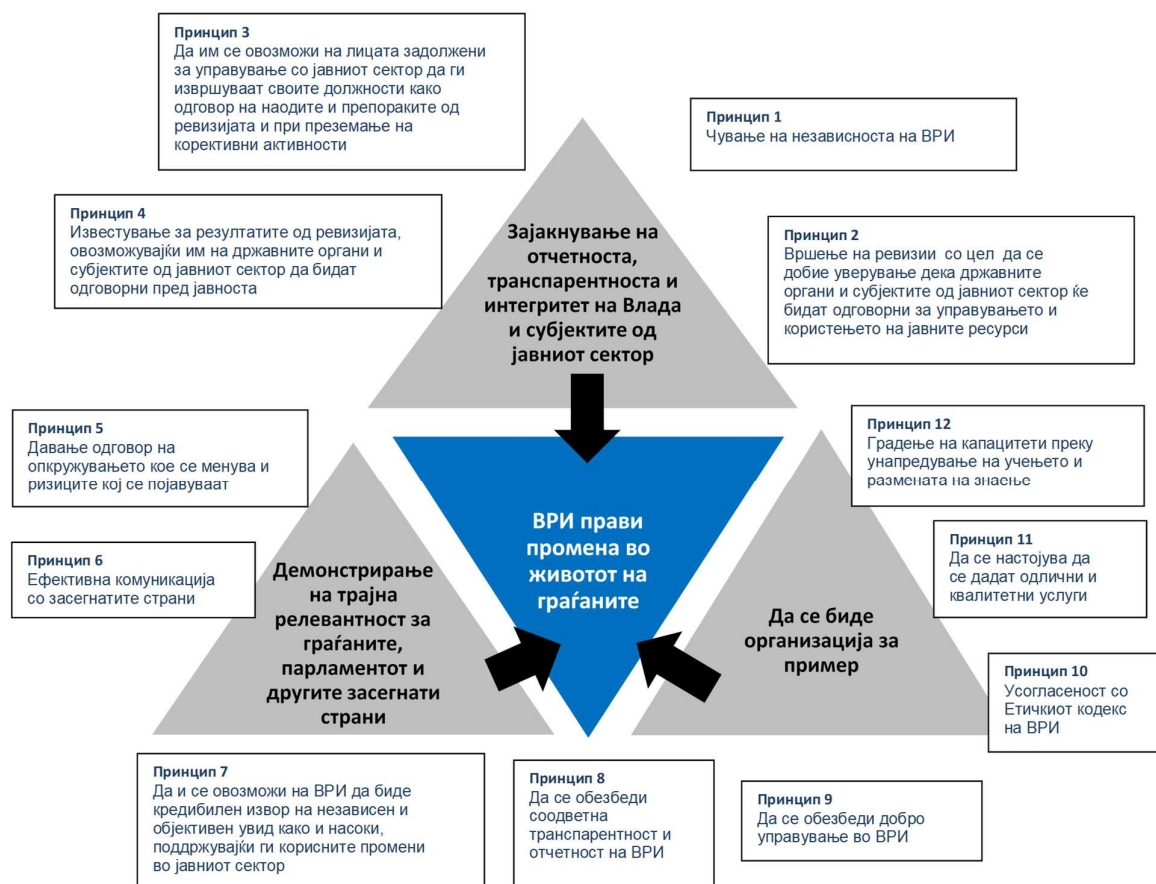
Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии „СМАРТ ЈАВНИ ФИНАНСИИ“ се спроведува преку акциски планови кои ги одобрува Владата на Република Северна Македонија за секоја година во текот на периодот на спроведување на Програмата, во кои детално се образложуваат мерките, активностите и под активностите на Програмата што ќе се спроведуваат во годината.

Со наведените документи се дефинираат конкретни целни вредности за показателите што треба да се достигнат и се прикажува процената на трошоците и изворите на средства потребни за спроведување на овие активности.

Во Акцискиот план во конкретната година, се содржани активностите и под активностите за спроведување на мерките, во насока на остварување на целните вредности кои се во надлежност на ДЗР.

Клучните резултати придобивки од работењето на Државниот завод за ревизија се согледуваат преку остварување на дванаесетте принципи утврдени во INTOSAI-P-12, Вредност и придобивки од ВРИ – правење разлика во животот на граѓаните се прикажани на графиконот подолу:

Графикон: Вредност и придобивки од ВРИ - принципи

Државниот завод за ревизија како ВРИ во нашата држава ќе продолжи да презема низа мерки и активности, со расположливите човечки, материјални и финансиски ресурси, но и во соработка со меѓународните организации, со цел да биде лидер на промените, во начинот на размислување, во начинот на користење на јавните средства, давајќи насоки за промени во јавниот сектор, градење на капацитетите во јавниот сектор преку размена на знаењето и во иднина да биде кредибилен извор на корисни, точни, веродостојни и навремени информации.

3.2. Активности за реализација на стратешките цели на ДЗР

Во текот на 2025 година ќе се реализираат активности кои се однесуваат на стратешките цели (СЦ) и пот цели (СПЦ) утврдени во Стратегијата за развој на Државниот завод за ревизија 2023 – 2027 година, во однос на:

- **Стратешка цел 1** - Обезбедување и одржување целосна независност на Државниот завод за ревизија – институционална независност и законска институционална рамка од Рамката за градење на капацитети, преку стекнување на правен статус на ДЗР како уставна категорија во Република Северна Македонија и стекнување на финансиска независност преку самостоен и независен буџет на Државниот завод за ревизија;
- **Стратешка цел 2** - Понатамошно одржување на капацитетите за внатрешно управување, институционална поддршка, стремеж кон постојани подобрувања, односи со заинтересирани страни/комуникација, човечки капацитети, ревизорска методологија и стандарди од Рамката за градење на капацитети, преку подобрувања кај внатрешно управување; зајакнувања на институционалната и административна поддршка (извори на финансирање, инфраструктура, техника и технологија, поддршка во функција на институцијата); стремеж кон постојани подобрувања (институционални и организациски надградувања, соодветни капацитети и компетентности, развој на стратегии и планови); зајакнување и иновации во односите со заинтересираните страни (правци на комуникација внатрешна, надворешна, меморандуми за соработка со заинтересирани страни, форми на објави на институцијата) и одржување на високо ниво, развој и примена на ревизорска методологија и стандарди (ревизорски стандарди, прирачници, упатства, искуства, добра пракса, размена на меѓународни искуства и практики, соработка, учество во работни групи, настани, кооперативни, паралелни ревизии);
- **Стратешка цел 3** – Реализирање/Исполнување на нашата додадена вредност - испорака на мерливи резултати од вршењето на државната ревизија, во насока на испорака на ревизии со висок квалитет, ревизии од јавен интерес и зголемување на јавната доверба, со цел подобрување на животот на граѓаните (Резултати од Рамката за градење на капацитети);

Исполнувањето на нашата додадена вредност се мери преку испорачаните резултати. Тие ги претставуваат постигнувањата на ДЗР во однос на квалитетот на испорачани резултати (ревизорски извештаи и препораки доставени до надлежни и други органи, долгорочно влијание или ефекти од испорачаните резултати (имплементирани препораки, заштитени ресурси и јавни средства), преку испорака на мерливи резултати од ревизии на финансиски извештаи; испорака на мерливи резултати од ревизии на усогласеност; испорака на мерливи резултати од ревизии на успешност; испорака на мерливи резултати од комбинирани ревизии, заеднички ревизии, паралелни ревизии и развивање и

унапредување на институционалните системи за мерење на квалитетот на испорачаните ревизорски извештаи, мерење на степенот на јавната доверба во ДЗР, мерење на степенот на задоволство на граѓаните и јавноста од работењето на ДЗР;

- **Стратешка цел 4** - Креирање на стратешки план за дефинирање на потенцијални области на ревизии преку проценка на предизвиците во областите од интерес и според проценка на ризици за периодот 2023 – 2027, кои се земени во предвид при годишното планирање на ниво на ДЗР.

Општата рамка за овие области ги вклучува:

- Борба против корупција и измами;
- Квалитет на јавните услуги и прибирање, трошење и користење на јавните средства и ресурси;
- Подобрување на транспарентноста и отчетноста;
- Квалитетно финансиско известување;
- Усогласеност со регулатива и легислатива;
- Контролни механизми и нивното функционирање во државниот систем;
- Јавен долг и користење на кредити и заеми;
- Цели на одржлив развој на ООН – Агенда 2030 и
- Здрава животна средина.

Корелацијата помеѓу стратешките и непосредните под цели содржани во Стратегијата за развој на ДЗР и планираните активности со Годишната програма на ДЗР за 2025 година е претставена во **Прилог бр. 4** на оваа Годишна програма.

Преку имплементација на годишниот акциски план на ИТ Стратегијата на Државниот завод за ревизија 2023-2027 година се обезбедува зголемување на ефикасноста на информацискиот систем на Државниот завод за ревизија, која е тесно поврзана со Стратегијата за развој на Државниот завод за ревизија 2023-2027 година.

Со активностите утврдени во Стратегија за управување со човечките ресурси 2024-2027 година обезбедуваат основа за унапредување на процесот за управување со човечки ресурси на ДЗР.

Во насока на развој на комуникацискиот систем, размена на информации со засегнатите страни и информирање на јавноста за работата на ДЗР, со цел да се обезбеди проток на информациите на хоризонтално и вертикално ниво на комуникација, предвидени се повеќе активности во Комуникациска стратегија на Државниот завод за ревизија за 2024 - 2027 година.

Остварувањето на стратешките цели и активностите и во понатамошниот период ќе биде поддржан од домашни и меѓународни донатори, ВПИ и други правни субјекти, меѓу кои се: ЕУ, WFD, UNDP, UN Women, USAID, IFES, NDI, IDI, OECD-SIGMA, Светска Банка и други.

3.3. Очекувања од засегнатите страни

ДЗР е независна институција чија цел е да обезбеди транспарентност и отчетност на јавните институции во управување со јавните средства. Затоа, независна, ефективна и кредибилна државна ревизија е суштинска компонента на демократскиот систем во кој отчетноста, транспарентноста и интегритетот се неопходни делови на стабилната демократија.

Во согласност со принципите на ISSAI P-1 - Декларацијата од Лима¹², важна компонента во циклусот на отчетност е постоењето на независна, ефективна и кредибилна ВРИ која врши проверка на управувањето и користењето на јавните ресурси.

ДЗР континуирано постапува во интерес на јавноста, што претставува дополнителна одговорност за ДЗР и со тоа ја демонстрира својата континуирана релевантност за граѓаните, парламентот и другите засегнати страни. ДЗР ја демонстрира својата релевантност преку соодветен одговор на предизвиците со кои се соочуваат граѓаните, очекувањата на различните засегнати страни и новите ризици, како и променливото опкружување во кое се спроведуваат ревизиите.

ДЗР воспоставува ефективен дијалог со засегнатите страни за тоа како нивната работа влијае на подобрувањето на јавниот сектор. Ова му овозможува на ДЗР да биде веродостоен извор на независен и објективен увид, во поддршка на корисни промени во јавниот сектор.

За да можат да ја исполнат својата функција и да осигурат корист за граѓаните, ДЗР ја ужива довербата стекната преку независни, објективни, кредибилни и компетентни ревизорски извештаи. Затоа ДЗР претставува институција за пример, од која можат да учат другите во јавниот сектор и ревизорската професија воопшто.

Основното очекување од ДЗР е да направи промена во животот на граѓаните, преку:

- зајакната отчетност, транспарентност и интегритет на државните органи и субјектите од јавниот сектор;
- демонстрирање континуирана релевантност за граѓаните, парламентот и другите засегнати страни, и
- да претставува организација за пример.

ДЗР ја демонстрира својата релевантност преку соодветен одговор на предизвиците со кои се соочуваат граѓаните, очекувањата на различните засегнати страни и новите ризици и променливото опкружување во кое се спроведуваат ревизиите. Понатаму, за да служат како кредибилен глас што води кон корисни промени, важно е ВРИ да имаат добро познавање на околностите во поширокиот јавен сектор и да водат значаен дијалог со засегнатите страни за тоа како работата на ВРИ може да придонесе за подобрување во јавниот сектор.

¹² https://dzt.mk/sites/default/files/2021-04/Deklaracija_Lima.pdf

ДЗР е институција од доверба.

ДЗР преку својата кредибилност е перципирана како независна, компетентна и отчетна пред јавноста.

Работата на Државниот завод за ревизија е особено истакната при оценката на 15 столбови на интегритет во рамки на „Националниот систем за интегритет во Република Северна Македонија“, каде институцијата добила највисока севкупна оценка од 87,6 поени. Од тие поени, 92 се во делот на управувањето, додека 87,5 поени се доделени за нејзината улога во борбата против корупцијата. Оваа анализа е изготвена во рамки на проектот на Европската унија за владеење на правото, според методологија развиена од страна на Транспаренси Интернешнл.

Високо позитивно се оценети заложбите на Државниот завод за ревизија за континуирано подобрување, одржување и воведување на нови форми на комуникација со цел споделување на информации со општата јавност, медиумите и граѓанските организации, во третиот систематски мониторинг на Реформа на јавната администрација 2021/2022 направен во регионот од страна на Институтот за европска политика (EPI).

ДЗР јавно и транспарентно ја информира јавноста и сите засегнати страни за својата работа, преку издадените и објавените конечни ревизорски извештаи на веб страницата на ДЗР. Покрај ревизорскиот извештај, на веб страната на ДЗР или на објавата на Facebook/LinkedIn се поставува и соопштение за медиуми, како и Апстракт од ревизорски извештај во кој се содржани клучните утврдени состојби.

Во насока на обезбедување на целосна имплементација на:

- принцип 4- „Известување за резултатите од ревизијата и овозможување отчетност на државните органи и субјектите од јавниот сектор пред јавноста“;
- принцип 6 – „Ефективно комуницирање со засегнатите страни“;
- принцип 7 – „Да се биде кредибилен извор за независен и објективен увид и насоки за поддршка на корисни промени во јавниот сектор“ и
- принцип 8 – „Осигурување на соодветна транспарентност и отчетност на ВРИ“ утврден во INTOSAI – Р 12, ДЗР започнувајќи од 2020 година до денес постојано презема активности за зголемување на бројот на засегнати страни, кој процес не е ниту лесен ниту едноставен.

Графикон: Преземени активности за утврдување на засегнати страни по години.

Преземените активности за утврдување на засегнатите страни ни овозможи ДЗР да воспостави пракса за секој објавен Конечен ревизорски извештај да информира повеќе од 1.215 засегнатите страни кои се составен дел на мејлинг листата на ДЗР.

Графички приказ на мејлинг листата на ДЗР:

3.4. Отвореност на ДЗР за предлози за вршење на ревизии при подготовка на Годишната програма

ДЗР во насока на остварување на принципите на **транспарентност, отчетност и одговорност** во извршувањето на со закон делегираните надлежности, во рамки на подготвувањето на Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година достави известување за доставување на барања/предлози за вршење на ревизии до 1.215 засегнати страни, во исто време на својата веб страна континуирано е поставен образец „Барање за ревизија“¹³ кој секое заинтересирано правно или физичко лице може да го потполни анонимно и да го проследи до ДЗР. Исто така по пат на користење на социјалните мрежи (FB) објави повик до сите заинтересирани правни и физички лица да достават барање за вршење на ревизија и анонимно да го достават до ДЗР преку интернет¹⁴.

Заклучно со денот на изготвување на Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година, пристигнати се вкупно 122 барања, од институции и правни лица (59%), граѓански организации, граѓани и анонимно (37%), ЕЛС (2%) и медиуми (2%).

Од пристигнатите барања, во рамки на подготвувањето на Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година, прифатени се 44 барања (36%) од вкупно добиените барања, кои се во согласност со стратешките документи, критериумите за избор уредени согласно професионалните стандарди на ИНТОСАИ, критериумите за избор во согласност со Целите на одржлив развој на ОН, Националната развојна стратегија 2024-2044, барањата од меѓународните организации, критериумите за избор на ОЕЦД-СИГМА и расположливите ресурси за ревизија. Структурата на пристигнати и прифатени барања по видови на субјекти кои ги доставиле барањата е прикажана во **Преглед број 1**.

Преглед бр. 1 Пристигнати барања и прифатени барања по видови на субјекти кои ги доставиле барања		
Субјекти кои доставиле барања	Пристигнати Барања	Прифатени Барања
Институции и правни лица	72	28
Граѓански организации, Граѓани и Анонимно	45	13
ЕЛС	2	0
Медиуми	3	3
Вкупно:	122	44

¹³ [Барање за ревизија | Државен Завод за Ревизија](#)

¹⁴ <https://www.facebook.com/share/p/1B4cErywdj/>

Пристигнатите барања за ревизија во најголем дел се однесуваат за ревизија на:

- институции од дејности на јавната управа (25%);
- субјекти од областа на здравството (25%);
- ЕЛС и јавни претпријатија и трговски друштва основани од ЕЛС (16%);
- јавни претпријатија и трговски друштва основани од централната власт (11%);
- субјекти од областа на енергетиката (8%);
- субјекти од областа на културата (6%);
- субјекти од областа на образованието и науката (4%);
- субјекти од областа на труд и социјалната политика (3%); и
- субјекти од областа на животната средина (2%).

Прифатените барања за ревизија се однесуваат на субјекти од дејности на јавната управа, ЕЛС и јавни претпријатија и трговски друштва основани од ЕЛС, јавни претпријатија и трговски друштва основани од централната власт, субјекти од областа на енергетиката, здравството, културата, образованието и науката, труд и социјална политика и животната средина, детално прикажани во **Преглед број 2**.

Преглед бр. 2 Прифатени барања по видови субјекти и области на кои се однесуваат		
Субјекти и области за кои се доставени барања	Пристигнати барања	Прифатени барања
Субјекти од дејности на јавната управа	31	17
ЕЛС и ЈП и ТД основани од ЕЛС	19	6
ЈП и ТД основани од централната власт	14	8
Субјекти од областа на енергетиката	10	4
Субјекти од областа на здравството	30	3
Субјекти од областа на културата	7	2
Субјекти од областа на образованието и науката	5	2
Субјекти од областа на труд и социјалната политика	4	2
Субјекти од областа на животната средина	2	0
Вкупно	122	44

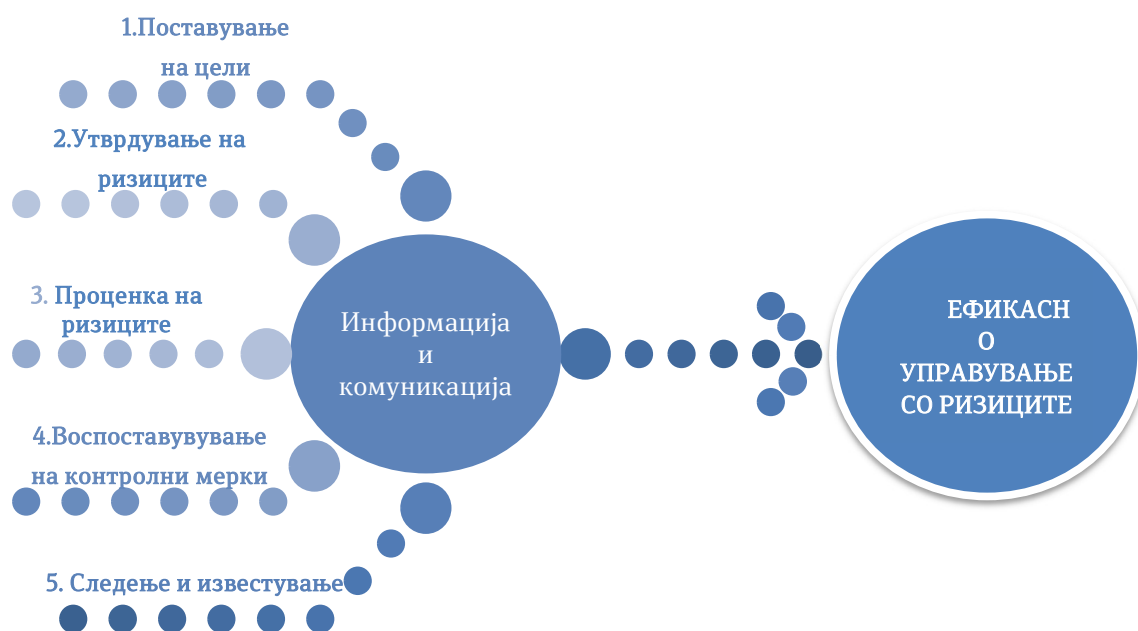
Постапувајќи по вкупно **122** поднесени барања за ревизија од засегнатите страни, прифатени се **44** барања. Дел од барањата се повторуваат за исти субјекти или области предмет на ревизија, како резултат на тоа утврдивме **33** ревизии. Во Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година, прифатените **44** барања за ревизија, кои се однесуваат на **33** ревизии, претставуваат **42%** од вкупно планираните **78** ревизии.

4. Управување со ризици

Остварувањето на основната цел, наменско и законско користење на јавните средства, обезбедување на транспарентност и отчетност на јавните институции во управување со тие средства, ДЗР ја врши преку обезбедување на квалитет, независност, отчетност и транспарентност во работењето.

Само независна државна ревизија, извршена во согласност со прифатената меѓународна методологија од страна на ревизори кои ги имаат неопходните професионални квалификации и интегритет, може да гарантира остварување на оваа цел. Основна цел на ДЗР е вршењето на државната ревизија, во функција на обезбедување на транспарентност и отчетност на јавните институции во управување со јавните средства.

Во извршувањето на активностите, ДЗР е изложен на одредени ризици (настани) кои може да го доведат во прашање остварувањето на целта. Затоа согласно со Стратегија за управување со ризици на Државниот завод за ревизија 2024 – 2027 година се уредуваат постапките и активностите за управување со утврдените ризици кои може да влијаат врз остварување на целите и успешното работење на ДЗР. Соодветното и добро управување со ризиците е од исклучителна важност за ДЗР.

Целите, процесот и одговорностите за управување со ризиците се исто така дефинирани во Стратегијата за управување со ризици на ДЗР.

ДЗР во согласност со Стратегија за управување со ризици, врши континуирано следење на заканите од севкупното опкружување кое бара работењето постојано да се прилагодува, со што ќе обезбеди адекватно пресретнување на ризиците. Управувањето со ризиците е алатка која му помага на ДЗР навремено и соодветно да реагира на променетите околности и да придонесе кон одржување на постигнатиот квалитет, ефикасност и резултати во сите планирани активности за остварување на стратешките цели.

Управувањето со ризиците овозможува: предвидување и пресретнување на неповолните околности или настани кои би можело да го спречат остварувањето на целите на ДЗР и да го загрозат институционалниот и индивидуалниот кредибилитет, преку насочување на постапките за внатрешна контрола и ресурсите во клучните области и со нив поврзаните ризици, обезбедување ефикасен механизам за постигнување на посветеност на раководителите на сите хиерархиски нивоа за остварување на приоритетите и носење правилни и навремени одлуки.

Од страна на ДЗР преземени се сите потребни контролни активности за сведување на целокупните ризици по работењето на ДЗР на соодветни прифатливо ниво.

5. Планирани активности за 2025 година

5.1. Уставност, правна рамка и стратешки документи

Наш приоритет и во наредниот период ќе биде ефективно завршување на постапката на регулирање на уставноста на ДЗР и зајакнување на финансиската и оперативна независност на ДЗР, како и воспоставување на редовен и ефективен механизам за разгледување на ревизорските извештаи во Собранието на Република Северна Македонија по примерот на европските земји.

Заради постигнување на уставна независност и зајакнување на финансиската и оперативна независност на ДЗР, се очекува во наредниот период иницирање на постапка на усвојување на уставните амандмани, изготвени во рамки “Подобрување на надворешната ревизија и парламентарниот надзор“ од 2022 година. Предлог текстот на амандманите е доставен до Министерството за правда и Собранието, а се очекува иницијатива за внесување на ДЗР во Уставот.

Во 2025 година, фокусот ќе биде на завршување на постапката за донесување на новиот предлог Закон за државната ревизија, кој предвидува зајакнување на независноста на ДЗР и подобрување на механизмите за разгледување на ревизорските извештаи во Собранието, согласно европските практики. Ова се значајни подобрувања на законодавството за државната ревизија согласно барањата од Европската унија и Меѓународните стандарди за државна ревизија на врховните ревизорски институции (ИССАИ). За овој предлог закон обезбедени се и мислења од релевантни меѓународни организации и институции: ВРИ на Република Хрватска, ВРИ на Република Бугарија и ВРИ на Полска, Генералниот директорат за буџет на Европската комисија и Развојната иницијатива на ИНТОСАИ (ИДИ).

Главниот државен ревизор во април 2022 година го достави новиот предлог Закон за државната ревизија до Министерот за финансии за понатамошна постапка. Од моментот на поднесувањето на предлогот, се одржаа неколку работни средби помеѓу Државниот завод за ревизија и Министерството за финансии, што резултираше со изготвување на нова верзија на предлог-законот. Во февруари 2023 година, Министерството за финансии го започна процесот на јавни консултации за предлог Законот за државна ревизија на платформата Национален електронски регистар на прописи (www.ener.gov.mk), а во исто време и го достави до надлежните институции за обезбедување на правно мислење. Како резултат на добиените забелешки од надлежните институции, ДЗР презема активности за вградување на добиените забелешки.

Главниот државен ревизор во **септември 2024 година**, повторно достави нов предлог Закон за државната ревизија до Министерството за финансии. По завршување на правното усогласување помеѓу институциите, се очекува Министерството за финансии да го поднесе до Владата на Република Северна Македонија предлог Законот за државната ревизија, а по чие усвојување, Владата на Република Македонија да го предложи за донесување во Собранието на Република Северна Македонија. Во наредниот период се очекува покренување

постапка за донесување на новиот Закон за државна ревизија како краткорочен приоритет.

Во текот на 2025 година ќе се спроведат активности за реализација на стратешките цели (СЦ) и пот цели (СПЦ) утврдени во Стратегијата за развој на Државниот завод за ревизија 2023 – 2027 година (детално наведени во точка 3.2. од оваа Годишна програма). Исто така во 2025 година ќе се преземат активности за реализација на целите и активностите утврдени во посебните стратешки документи на ДЗР, кои се изготвени во согласност со Стратегијата за развој на ДЗР 2023-2027.

Следењето на степенот на реализација на стратешките документи ќе се извршува на квартално, полугодишно и годишно ниво од страна на определени лица, со цел преземање на соодветни превентивни мерки за пресретнување на ризиците во случај на неостварување на стратешките цели на ДЗР.

5.2. Методолошки акти и подобрување на процесите

Рамката на професионална објави на ИНТОСАИ ги обезбедува принципите, стандардите и упатства за ревизорите, но и за сите вработени во ДЗР, преку одредување на чекорите и но и постапки кои треба да се применат во ревизиите, но и во работата на ВРИ, а кои се состојат од критериуми во однос на кои се оценува квалитетот на резултатите од ревизиите, но и резултатот од целокупната работа на ДЗР. Прирачниците, упатствата, политиките и процедурите ги водат ревизорите кон остварување на квалитетот на ревизиите согласно ревизорските стандарди, но и остварување на висок квалитет од работата на ВРИ.

Со цел да одговориме на новите барање од стандардите ISSAI 140 – Управување со квалитетот на ВРИ, ISSAI 150- Компетенции на ревизорите, како и одредбите од новиот Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, ДЗР во текот на 2025 година ќе изврши анализа на усогласеноста на интерните акти. Резултатите од оваа анализа ќе преставуваат основа за изработка на нови и/ или подобрени интерни акти на ДЗР.

Во текот на 2025 година е планирано да се изготват нови или подобрени методолошки акти и алатки на теми од значење за одговорното управување и користење на јавните средства, вклучувајќи и анализа со препораки за подобрување на методолошките акти за ревизија на успешност, методолошки акти за ревизии на финансиските извештаи изготвени на пресметковна основа, ревизија на капитални инвестиции, форензичка ревизија, ревизија на родово одговорно буџетирање, cost benefit анализа, ревизии за вредности за парите (Value for Money), како и анализа со препораки за подобрување на процесот на ревизија на Годишната сметка на Буџетот на Република Северна Македонија, изготвување на методолошки акти за ревизија на системот за имплементација на Инструментот за реформи и раст за Западен Балкан (Реформска агенда на Северна Македонија за периодот 2024-2027) итн.

Во насока на понатамошно усогласување, ќе продолжи преведувањето и објавувањето на македонски јазик на принципите, стандардите и упатствата содржани во Рамката за професионални објави на ИНТОСАИ (ИФПП), како и на методолошки упатства и друга стручна литература од областа на ревизијата, издадени од комитети и работни групи на ИНТОСАИ и ЕУРОСАИ, со цел нивно усогласување и имплементација во ревизорската пракса.

ДЗР презема континуирани активности за обезбедување на соодветна поддршка од соодветни партнери од земјата и странство за обезбедување на дополнителни информации и најдобри практики во делот на начинот на извршување и утврдување на методолошките акти за одредени ревизорски области, но и зголемување на знаењата и вештините на вработените вклучувајќи и нивно сертифицирање во областа на истражители на измами, форензичка ревизија, родово одговорно буџетирање, развој на ИТ вештини, особено за анализа на податоци, cost benefit анализа, графички дизајн.

Во насока на продлабочување на знаењата на државните ревизори, ДЗР во 2025 година го воведо систем за е-учење (LMS), што ќе претставува онлајн платформа наменета за онлајн испорака на дигитално едукација, но и други активности. Овие активности вклучуваат курсеви за е-учење, онлајн работа, интегрирано образование и активности за поддршка на ревизија и другото. Првата online обука е во областа на Ревизијата на успешност и е наменета за вработените во ДЗР. Во текот на 2025 година, ќе биде развиена и втората обука за Комуникација со засегнати страни.

5.3. Избор на субјекти за вршење ревизија

Согласно утврдените критериуми во Упатството за стратешко и годишно планирање на ревизиите, ДЗР во 2025 година планира да изврши најмалку 74 ревизии, кои ќе бидат предмет на континуирана преоценка во зависност од потребите и јавниот интерес. Преоценката ќе се фокусира особено на процесот на организирање и спроведување на локалните избори во текот на 2025 година, кои ќе се однесуваат на изборите за градоначалници на општините и Град Скопје, како и изборот на членови на советите на општините и Советот на Град Скопје.

Со наведените ревизии ќе се изврши ревизија на најмалку 60,5% од вкупните јавни расходи. Од нив, најмалку: 61 се ревизии на регуларност, 13 ревизии на успешност и 4 ревизии на усогласеност, од кои најмалку 3 ревизии на успешност и 1 ревизија на регуларност ќе бидат спроведени во соработка со други ВРИ и меѓународни организации, детално наведено во Прилог бр:1

Областите опфатени со планираните ревизиите на успешност и ревизии на усогласеност се тесно поврзани со Стратешките развојни цели на Обединетите нации (ЦОР) и Стратешките области од Националната развојна стратегија 2024- 2024 (НРС), детално наведено во **Прилог бр:2 и Прилог 3**. Наведените ревизии даваат основ за утврдување на начинот на постапување од страна на надлежните органи,

но во исто време и обезбедување на активен придонес на ДЗР преку давање препораки за начинот на постапување на истите, давање на оценка за спроведување на реформските процеси, давање совет за начинот на остварување на јавните приходи и користењето на јавните средства, давање совет за начинот на користење на природните ресурси и давање совет за заштита на животната средина и ефектите од климатските промени.

Годишното планирање на ревизиите се извршува во согласност со одредбите од Законот за државната ревизија, согласно кој задолжително еднаш годишно се врши ревизија на Буџетот на Република Северна Македонија и на Буџетите на фондовите, вклучувајќи ја Агенцијата за вработување, а кај другите субјекти се врши во рокови утврдени со Годишната програма за работа на ДЗР.

Изборот на субјектите за ревизија е извршен согласно член 22 и 23 став 1 од Законот за државната ревизија, Правилникот за начинот на вршење на државната ревизија, Упатството за стратешко и годишно планирање на ревизиите, Одлуката за определување на стратешки цели за ревизии на Државниот завод за ревизија за период 2024 – 2027 година и за приоритетни области за ревизии по сектори кои вршат ревизија, Стратешкиот план за ревизија на Државниот завод за ревизија за 2024 – 2027 година како и предлозите од засегнатите страни.

Имено во Стратегијата за развој на ДЗР 2023-2027 година, во стратешката цел 4 - Креирање на стратешки план за потенцијални области на ревизии и проценка на предизвиците во области од интерес и според проценка на ризици за периодот 2023 – 2027, е идентификувана општата рамка која ги вклучува следниве области:

- Борба против корупција и измами;
- Квалитет на јавните услуги и прибирање, трошење и користење на јавните средства и ресурси;
- Подобрување на транспарентноста и отчетноста;
- Квалитетно финансиско известување;
- Усогласеност со регулатива и легислатива;
- Контролни механизми и нивното функционирање во државниот систем;
- Јавен долг и користење на кредити и заеми;
- Цели на одржлив развој на ООН – Агенда 2030 и здрава животна средина.

Согласно Упатството за стратешко и годишно планирање на ревизиите, делот за вршење ревизии во Годишната програма ги вклучува предложените ревизии од главниот државен ревизор и од секторите за ревизија, кои се предложени и избрани врз основа на примена на критериумите уредени согласно професионалните стандарди на ИНТОСАИ и добиените барања од засегнатите страни.

5.4. Следење на препораките дадени во конечните ревизорски извештаи

Заради остварување на основната цел на ревизијата - водење грижа за јавните средства и унапредување на управувањето со истите, навременото откривање на отстапувањата од прифатените стандарди и повредите на принципите на законитост, ефикасност, ефективност и економичност во раководењето со јавните средства, Државниот завод за ревизија упатува јасни и ефективни препораки, со цел да се преземат чекори со кои отстапувањата и повредите во иднина да се спречат или отежнат.

Корективните мерки за имплементација на препораките му овозможуваат на раководството на субјектот предмет на ревизија да ја подобри ефикасноста и ефикасноста на работењето.

Во рамките на постапките на вршење на ревизиите, Државниот завод за ревизија континуирано го следи и анализира спроведувањето на дадените препораки во Конечните ревизорски извештаи.

Следењето на имплементацијата на препораките во Државниот завод за ревизија ќе се врши:

- преку постапки за follow up / прегледи кои претставуваат составен дел на тековната ревизија за Конечните ревизорски извештаи од претходни години;
- преку добивање информации од субјектот предмет на ревизија согласно член 32 од Законот за државната ревизија (ИЗПМ);
- преку постапки за проверка на преземените мерки од страна на субјектот опфатен со ревизија (follow up проверка) на почетокот на годината во врска со утврдените состојби и дадените препораки содржани во конечните ревизорски извештаи од тековната Годишна програма (Ревизорски извештаи кои се конечни заклучно со 31-ви Октомври) и Ревизии од претходната Годишна програма кои се конечни по 31-ви Октомври).

Системот за следење на спроведувањето на препораките дадени во конечните ревизорски извештаи е составна компонента на „САПРИ“ софтверот за обработка и анализа на податоците од Конечните ревизорски извештаи.

ДЗР и во 2025 година преку јасни, реални, објективни и навремени информации за констатирани неправилности, колизии, неусогласености на законските прописи, незаконско постапување со јавните средства и можните случаи на корупција и злоупотреба на службената должност, ќе даде свој придонес во исполнување на дел од надлежностите на Собранието на Република Северна Македонија.

ДЗР ќе продолжи да работи на унапредување на соработката како со Собранието на Република Северна Македонија, така и со субјектите предмет на ревизија, со основна цел зголемување на нивната свесност и одговорност за преземање на мерки за надминување на констатирани неправилности, а се во функција на унапредување на управувањето со јавните средства.

Целокупните активности преземени од страна на Државниот завод за ревизија ќе бидат насочени кон остварување и на Принципот 3 – „Овозможување на оние што се одговорни за управување со јавниот сектор да ги извршуваат своите должности за одговор на наодите и препораките и за преземање соодветни корективни мерки“ од INTOSAI – P 12.

5.5. Превенција од корупцијата

Државниот завод за ревизија е активен чинител и има клучна улога во спречување на корупцијата, која се остварува преку имплементацијата на меѓународните стандарди за ревизија за спречување на корупцијата, Упатството за ревизија на превенција од корупција GUID 5270¹⁵ како и спречувањето на корупцијата како една од клучните стратешки цели на ДЗР.

Активностите на Државниот завод за ревизија поврзани со спречување на корупцијата се одвиваат во согласност со овластувањата и обврските утврдени со Законот за државната ревизија, Законот за јавното обвинителство, Законот за спречување на корупција и судирот на интереси и друга релевантна законска регулатива како и Упатство за ревизија на превенција од корупција „GUID 5270“.

Во тие рамки, во текот на 2025 година, Државниот завод за ревизија ќе продолжи:

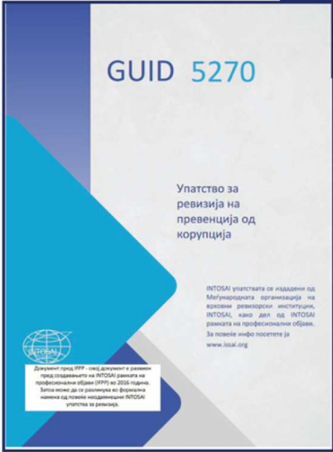
- да доставува конечни ревизорски извештаи/известувања до надлежните органи, за наоди кои индицираат активности од нивна надлежност и да обезбедува повратни информации за преземени мерки согласно нивните надлежности;
- да доставува извештаи и информации за извршени ревизии, по барање на одделни институции;
- да одржува работни средби за меѓусебно информирање, размена на искуства поврзани со методологијата на работа и презентација на утврдените состојби во конечните ревизорски извештаи, усогласување на прописи, запознавање со европската легислатива од аспект на борбата против корупцијата и вршењето на државната ревизија;
- учествува во работата и активностите на Меѓуресорското тело за координација на активностите против корупцијата, како и активно ќе соработува со Државната комисијата за спречување на корупција во делот на преземените активности од Националната стратегија за борба против корупцијата и судирот на интереси 2022 - 2025, а кои активности се поврзани со Државниот завод за ревизија;
- соработува со надлежните органи каде пред се во фокус на своите активности е Јавното обвинителство на Република Северна Македонија. За таа цел согласно склучениот Меморандум за соработка помеѓу двете институции, од страна на двете институции номинирани се контакт лица за меѓусебна размена на

¹⁵https://dzt.mk/sites/default/files/2021-04/GUID_5270_Upastvo_revizija_prevencija_korupcija.pdf

податоци и информации со цел остварување на побрза и поефикасна комуникација помеѓу двете институции, имплементација на Упатството за известување за утврдени состојби во вршење на државна ревизија за кои има сомнеж дека субјектот на ревизија сторил кривично дело, со што значително ќе се забрза постапувањето на јавното обвинителство по наодите од ревизиите и ќе се овозможи навремено прибирање докази за кривична постапка. Со поддршка на WFD ќе се спроведат активности за унапредување на соработката помеѓу Државниот завод за ревизија и Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, во согласност со склучениот Меморандум за соработка. Соработката со јавното обвинителство не ја исклучува соработката и со другите надлежни органи, а пред се со Министерството за финансии – Управата за финансиска полиција, Министерството за внатрешни работи, и други;

- соработка со Потпретседателот на Влада задолжен за добро владеење;
- дава активен придонес во работата на Анти-корупциската деловна коалиција, како и на другите антикорупциски органи;
- Со Годишниот план за превенција од корупција за 2025 година се утврдени конкретни мерки и активности кои ДЗР ќе ги преземе во насока на превенција на корупцијата на ниво на самата институција, како и при вршењето на државна ревизија на финансиските извештаи на субјектите на ревизија кои имаат или може да имаат влијание во извршувањето на надлежностите на ДЗР. Надлежностите на ДЗР, сè пропишани со одредбите од Законот за државната ревизија, Законот за јавни набавки, Законот за финансирање на политички партии, Изборниот законик, Закон за буџетите, Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници, Законот за локалната самоуправа и друга релевантна законска рамка, стандардите и стратешките документи на Државниот завод за ревизија;
- ги применува меѓународните ревизорски стандарди и GUID 5270 – Упатство за ревизија на превенција од корупција, Насоките поврзани со откривање на неправилности, измами и корупција и Насоките за ревизија на ЕУ фондови и претпристапна помош;
- продолжи со активностите за континуирана соработка со надлежните органи во областа на спречување на корупцијата.

МЕТОДОЛОШКИ АКТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА ОД КОРУПЦИЈА

Упатство 5270
Упатство за ревизија на превенција од корупција

ЦЕЛ: Поефикасно детектирање на неправилностите во ревизиите како можни дела на измама и корупција поефикасен надзор на користењето средства од ЕУ фондови и друга претпристапна помош.

Државните ревизори се придржуваат и до:

- Насоките поврзани со откривање на неправилности, измама и корупција;
- Насоки за ревизија на ЕУ фондови и претпристапна помош;
- Годишен план за спречување на корупција на ДЗР за 2025 година

Во насока на спречување на корупцијата ДЗР, презема мерки и активности за:

- Демонстрирање на волја на раководниот менаџмент на ДЗР за спречување корупција и судир на интереси;
- Преиспитување на законската регулатива поврзана со државната ревизија а во врска со спречување на корупција и судир на интереси;
- Демонстрирање етика и интегритет во спречувањето на корупцијата и судирот на интереси, пред се преку:
 - o Подобрување на Кодексот на етика и Политиката за интегритет, согласно ИНТОСАИ стандардите и
 - o обезбедување на обука за интегритет.
 - o спроведување на Политиката за интегритет на ДЗР;
 - o назначени се лица за интегритет;
 - o почитување на Кодекс на етика на ДЗР, кој е донесен во согласност со Кодексот на етика на ИНТОСАИ;
- Континуирана дигитализација во вршењето на државната ревизија;
- Континуирана отчетност и транспарентност во вршењето државна ревизија и комуникација со медиумите и пошироката јавност;
- Управување со човечки ресурси во правец на едукација и дејствување во превенција и спречување корупција и судир на интереси;

- Почитување на начелата и принципите утврдени во одредбите на Законот за јавните набавки при доделувањето на договорите за јавни набавки;
- Почитување на интерни правила и процедури за поодделните процеси вклучувајќи го и процесот на доделување на договорите за јавни набавки;
- Почитување на начелата утврдени со Законот за буџетите при извршување на финансискиот план (буџет) за ДЗР и известувањето за неговото извршување;
- Имплементација на системот за менаџмент со квалитет согласно барањата на ISO 9001:2015. ДЗР во август 2022 година започна процес на сертификација за Меѓународниот стандард систем за управување со безбедност на информациите ISO 27001:2013 и меѓународниот стандард за спречување на корупција ISO 37001:2017, кој ќе биде завршен кога ќе се создадат услови за сертификација за овие стандарди во нашата земја. Во месец мај 2024 година се изврши надзорна ресертификациона постапка од независен оценувач при што во истиот месец беше реиздаден сертификатот за ISO 9001:2015, за период од 1 година.
- Едукација на вработените во областа на системот на управување со ризици од корупција;
- Дополнителни контролни механизми за спречување на корупцијата.

Почитувајќи ги претходно наведените методолошки акти, вклучувајќи ја и една од целите на INTOSAI P-12 „Организација за пример“ Државниот завод за ревизија во текот на 2025 година, Државниот завод за ревизија ќе ја продолжи соработката со Овластениот институт за јавни финансии и сметководство (ЦИПФА), преку континуирано професионално усовршување на вработените кои се стекнаа со меѓународниот сертификат за управување за ризици од корупција, во делот на управување со ризици од корупција.

Во исто време ДЗР во 2025 година ќе ги зајакнува капацитетите на сите државни ревизори во делот на форензичка ревизија, по пат на специјализирани обуки во оваа област.

АКТИВНОСТИ ЗА ISO СЕРТИФИКАЦИЈА

ISO 37001
Меѓународен стандард за воспоставен систем
за борба против корупција

ISO 27001
Систем за управување со
безбедност на информациите

ISO 9001
Меѓународен стандард за системите за
управување со квалитет

Континуирана едукација
на вработените

5.6. ИТ безбедност и подобрување на ИТ процесите

Во време на брзо развивање на технологијата и широкото усвојување на дигиталната трансформација, ИТ безбедноста станува клучен фактор за заштита на податоците и информации. Како што повеќе организации и индивидуи преминуваат на дигитални платформи, безбедноста на информациите станува од фундаментално значење за гарантирање на безбедноста и интегритетот на дигиталните системи.

ИТ безбедноста не е само заштита од надворешни закани, туку и основа за градење доверба меѓу корисниците, клиентите и партнерите. Во време на брз раст на технологијата, каде што секојдневно се генерираат огромни количини на податоци и се користат сложени мрежи и апликации, неопходно е да се применуваат соодветни безбедносни мерки за да се спречат неовластени пристапи, губење на податоци или кражба на информации.

Безбедноста на информациите е основа за успешна дигитална трансформација, бидејќи само со сигурни и заштитени системи може да се обезбеди континуитет на бизнис процесите и да се заштити приватноста на корисниците и организациите.

Во 2024 година по покана од INTOSAI Development Initiative, ДЗР се приклучи на програмата INFO SEC за безбедност на информации во рамките на иницијативата rICTure. Целта на оваа програма е да се зајакнат управувањето и контролите на безбедноста на информациите за да се заштитат информациите на ВРИ. Со програмата се покриваат аспектите на безбедност на информациите како што се луѓето, процесите, физичката безбедност и техничката безбедност на ДЗР, со флексибилност за прилагодување на обемот врз основа на потребите на ДЗР. Програмата за безбедност на информации е заснована на циклусот „Планирај, Направи, Проверувај, Делувај“. Програмата започна со сесија за планирање, во која се нагласи важноста и обемот на програмата. За потребите на проценката на безбедносната ситуација се применети стандардите ISO 27000. По проценката и утврдените контроли и ризици релевантни за ДЗР, се идентификува решенија и следни активности за заштита на информациите согласно барањата за безбедност на стандардите ISO 27000 со цел подобрена заштита преку зачувување на доверливоста, интегритетот и достапноста на информациите и информацискиот систем во ДЗР во чекор со технологијата и организација за пример во општеството.

За имплементација на утврдените контроли и ризици релевантни за ДЗР потребно е набавка на соодветна опрема за подобрување на работните услови во сервер салата и просториите на ДЗР (системи за контрола и евиденција на настани и параметри), како и модернизација на дел од опремата и апликациите согласно технолошкиот напредок.

Во време на брзата дигитална трансформација, Државниот завод за ревизија (ДЗР) планира спроведување ревизии на имплементацијата на превентивни мерки за информациска безбедност. Целта на овие ревизии е да се придонесе за зајакнување

на дигиталното управување и обезбедување на сигурни и безбедни ИТ системи во јавниот сектор.

Зачувувањето на безбедноста на информациите е од клучна важност за заштита од сајбер закани и заштита на чувствителни податоци на граѓаните. Преку зајакнување на безбедносните контроли во ИТ системите, ќе се обезбеди сигурност и доверба во јавните услуги, кои се од суштинска важност за функционирањето на современото општество.

Со овие мерки, ДЗР ќе придонесе за обезбедување на непречена и сигурна испорака на јавните услуги, истовремено зајакнувајќи ја отпорноста на институциите во јавниот сектор на потенцијалните сајбер закани. Ова е значаен чекор кон градење на институции кои не само што ќе бидат отпорни на дигиталните закани, туку и ефикасни во исполнувањето на своите јавни функции, осигурувајќи стабилност и доверба кај граѓаните.

5.7. Меѓународна соработка

Стратешка определба на Државниот завод за ревизија во 2025 година ќе биде натамошно унапредување на меѓународната соработка во насока на идентификување, размена и промовирање на добрите ревизорски практики на ВРИ во однос на методологијата и искуствата за формите, содржините, периодот и начинот на објавување на резултатите од ревизиите и следењето на ефектите од извршените ревизии, како и утврдените појави на измама и корупција, обезбедување квалитет на ревизиите, развојот на капацитетите за обука, видот на соработка со ВРИ, транспарентноста и информирањето на јавноста и соработката со медиумите.

Реализацијата на овие цели ќе се одвива со активно учество на ДЗР во постојните и новоформирани работни и проектни групи на ЕУРОСАИ и ИНТОСАИ, Европскиот суд на ревизори (ЕСР), Мрежата на претседатели на ВРИ на земјите кандидати и потенцијални кандидати за членство во ЕУ (во натамошниот текст: Мрежата) и други меѓународни организации и институции. Формите на соработка ќе опфатат активности во работните и проектните групи во кои ДЗР членува, учество на конгреси, конференции, семинари, работилници, обуки, кооперативни ревизии, давање придонес кон истражувањата кои се прават по прашања од државната ревизија на меѓународно ниво, оценувачки мисии. ДЗР ќе учествува во иницијативите за започнување со активностите на проектните работни на EUROSAI за ревизија во реално време, отпорност и подготвеност на владите во однос на идни здравствени кризи, соработка со агенциите на ОН во контекст на ревизиите поврзани со Целите на одржлив развој, користење на вештачка интелигенција во ревизиите и други.

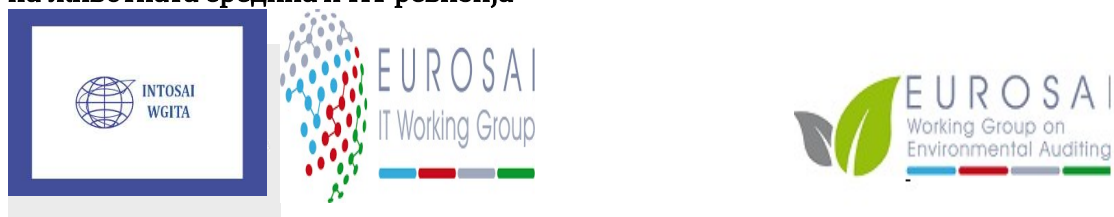
Овие активности можат да бидат реализирани во хибриден формат, далечински преку видео конференции и во форма на вебинари, како и со физичко присуство.

Како и во претходните години ДЗР ќе даде свој придонес во билтените - стручните списанија на работните групи во кои активно членува со објавување на текстови за релевантни теми и иновативни пристапи во ревизијата.

ЕУРОСАИ И ИНТОСАИ РАБОТНИ ГРУПИ

Работните групи на ЕУРОСАИ/ИНТОСАИ за ревизија на програмите од областа на животната средина и ИТ ревизија

Во 2025 година ДЗР ќе продолжи активно да учествува во работата и реализацијата на активностите на работните групи на ЕУРОСАИ/ИНТОСАИ за ревизија на програмите од областа на животната средина и ИТ ревизија, во кои членува од 2002, односно 2005 година. Покрај учеството на редовните годишни состаноци и семинари, ДЗР ќе учествува и во подготовката на релевантни документи, прашалници и други активности, зацртани во работните планови на овие работни групи кои имаат за цел креирање на широка база на податоци и нивно приближување до заинтересираните ВРИ.

Работната група на ЕУРОСАИ за ревизија на општините (WGMA)

ДЗР е активен учесник во работењето на работна група на ЕУРОСАИ за ревизија на општините (МА), уште од нејзиното формирање во 2017 година. Активностите во 2025 година ќе бидат во насока на учеството на редовниот годишен состанок и семинари, како и подготовката на релевантни документи, прашалници и други активности зацртани во работните планови на работната група.

Работна група на ИНТОСАИ за јавен долг (WGPD)

Активностите во работната група на ИНТОСАИ за јавен долг (WGPD) се во рамките на активностите на двете нови проектни активности иницирани во работниот план на WGPD за 2023-2025 година во кои е вклучен ДЗР, во делот на изготвување на компендиуми односно практички процедури за Улогата на ВРИ во одржливоста на долгот заедно со ВРИ на Грузија, како и компендиум односно практична процедура „Општи насоки за дефиницијата, структурата и обелоденувањето на јавниот долг“ кој ќе ја спроведува заедно со тим за работа од ВРИ на Австрија и Египет.

Меѓународниот одбор на ревизори на НАТО (IBAN)

Од стекнувањето на статусот на Република Северна Македонија како полноправна членка на НАТО во 2020 година, Државниот завод за ревизија континуирано со свои претставници учествува на состанокот на Меѓународниот одбор на ревизори на НАТО (IBAN), на кој учествуваат претставници од надлежните национални ревизорски тела (CNAB), со цел да разговараат за Годишниот извештај за активности на IBAN, како и за ревизорски прашања од заеднички интерес.

Со потпишувањето на Меморандумот за соработка во текот на 2024 година се создаваат реални можности за продлабочување на соработката помеѓу ДЗР и Меѓународниот одбор на ревизори на НАТО (IBAN) за што се преземени конкретни активности за дефинирање на областите за соработка во 2025 година.

Исто така преку Министерството за надворешни работи до ДЗР е доставен допис со кој се создава можност, на вработени да аплицираат за пополнување на една позиција во Меѓународниот борд на ревизори за НАТО.

Други меѓународни активности

Врховните ревизорски институции од земјите кандидати и потенцијални кандидати за членство во ЕУ ќе продолжат со јакнење на своите капацитети во рамките на мрежата на претседателите, која ја сочинуваат ВРИ од земјите кандидати и потенцијални кандидати за прием во ЕУ: Турција, Северна Македонија, Црна Гора, Србија, Албанија, Босна и Херцеговина, Молдавија, Украина и Косово како активен набљудувач.

Активностите на мрежата се со цел да овозможат полесно интегрирање на земјите кои се на патот за прием во европското семејство. Истите се одвиваат во координација на офицерите за врски на ВРИ и со поддршка на Работната група на КК (Контакт комитет) за заеднички ревизорски активности, Европскиот суд на ревизори, ВРИ на земји членки на ЕУ, ОЕЦД-СИГМА и други заинтересирани страни. Фокусот во 2025 година ќе биде на реализација на настани согласно Рамковниот план на Мрежата за период 2022-2025 година.

Во 2025 година ќе продолжат активностите со Канцеларијата на Главниот ревизор на Норвешка (ОАГН) за обезбедување помош за развој на институционалните капацитети на ДЗР во согласност со потпишаниот Меморандум за разбирање, со кои ќе бидат опфатени спроведувањето на ревизии на регуларност (ревизија на финансиски извештаи и ревизија на усогласеност) и ревизии на успешност, обуки за ИТ и ИТ ревизии и поддршка на лабораторијата за иновации.

Во текот на 2025 година, ДЗР во соработка со други ВРИ планира и ќе спроведе повеќе ревизии на успешност на теми, меѓу кои:

- Родова еднаквост - Жени лидери - жени во политиката, парламентот, на раководни функции во органи на централна власт;
- Програми за рано откривање на малигни заболувања;
- Стареење на населението.

Учеството на претставници на ДЗР на состаноците и активностите организирани од страна на Контакт комитетот, што го сочинуваат ВРИ од земјите на Европската Унија, ќе овозможи континуирано следење на најновите случувања во областа на владеењето/управувањето со јавните финансии во ЕУ, влијанието на новата регулатива на ЕУ врз работењето на ЕСР и националните ВРИ, како и искуствата во областа на ревизорската пракса (методите, пристапот, изборот на подрачјата - предмет на ревизија, комуникацијата со засегнатите страни) кои се насочени кон подобрување на одговорноста и отчетноста во трошењето на средствата доделени од европските фондови.

На билатерален план ДЗР ќе реализира билатерални работни посети (дома и во странство) на највисоко ниво со ВРИ членки на ЕУРОСАИ и ИНТОСАИ со цел размена на искуствата по актуелни прашања од областа на ревизијата и функционирањето на врховните ревизорски институции.

Во 2025 ќе продолжи праксата за учество на настани организирани од страна на ЕУРОСАИ, ИНТОСАИ, ЕСР, ЦЕФ, ЦИПФА, ОЕЦД-СИГМА, ОБСЕ-ОДИХР, Светска банка и други меѓународни организации и институции.

Државниот завод за ревизија ќе продолжи и со придонесот во ажурирањето на националната програма за усвојување на правото на ЕУ (НПАА) и на преговарачките позиции на Република Северна Македонија за преговори за членство во ЕУ за периодот 2021-2025, како и во процесот на известување за статусот на активностите од акцискиот план преку активностите на работните групи за подрачјата: 23-антикорупциска политика, 32-финансиска контрола.

ДЗР е дел од Проектот „Партнерство против корупцијата“ финансиран од USAID, чија цел е да се подобри соработката на институциите во Република Северна Македонија во борбата против корупцијата, кој ќе се имплементира во периодот 2024 – 2028 година.

ДЗР со свои претставници ќе продолжи да учествуваат во активностите на Иницијативата за развој на ИНТОСАИ – ИДИ во рамки на:

- иницијативата за искористување на технолошкиот напредок (LOTA – Пионери), која треба да резултира со издавање на конечен ревизорски извештај за извршената пилот ревизија, но и имплементација на ажурираната ИТ Стратегија на ДЗР,
- иницијативата за млади лидери на ВРИ (Young SAI Leaders) која треба да резултира со изготвување на нова Стратегија за промени на ДЗР.
- иницијативата rICTure за зајакнување на управувањето и контролите на безбедноста на информациите, која треба да резултира со имплементација на решенија и активности за справување со утврдените ризици за заштита на информациите во ДЗР.

6. Ресурси за реализација на годишната програма

Потребните човечки ресурси и финансиски ресурси за спроведување на Годишната програма се планирани на начин кои треба да обезбеди нејзина непречена реализација и покрај тоа што согласно утврдените средства во Буџетот на ДЗР за 2025 година постојат одредени предизвици во делот на потребните средства за набавка на опрема како и во делот на набавка на теренски возила во функција на ревизорските активности.

6.1. Човечки ресурси

Годишната програмата за работа на ДЗР за 2025 година ќе се реализира со вкупно 125 вработени: Генерален секретар именуван од Главниот државен ревизор, овластени државни ревизори, државни ревизори, вработени во секторите за административна поддршка на ревизијата и помошно технички персонал.

Согласно Правилникот за внатрешна организација на ДЗР, вработените се распоредени во 13 /тринаесет/ сектори и 2 /две/ одделенија, од кои 11/единаесет/ сектори за ревизија, 2/два/ сектори за административна поддршка (Сектор за правни и општи работи и јавни набавки и Сектор за финансиски прашања) и 2/две/ самостојни одделенија за внатрешна ревизија и за управување со човечки ресурси.

Ревизијата ја вршат 114 државни ревизори, односно овластени државни ревизори, додека 1 вработен е именуван за Генерален секретар од страна на Главниот државен ревизор, 7 вработени се во секторите за административна поддршка на ревизијата и 3 вработени со статус помошно – технички персонал.

Структура на вработени

ДЗР во 2025 година ќе преземе активности за зајакнување на ресурсите за спроведување на ревизиите, преку имплементација на дадените препораки од Извештајот за Северна Македонија за 2024 година на Европската Комисија, спроведување на Стратегијата за управување со човечките ресурси 2024-2027

година, како и преземените активности за зајакнување на човечките ресурси преку планирани вертикални поместувања на вработените.

ДЗР спроведува функционална анализа со цел да обезбеди реална и целосна слика на подготвеноста на институцијата на краток и среден рок за вршење на нејзините надлежности, и во исто време да одговори на добиените барања од ЕУ за ревизија на Инструментот за раст и развој односно Реформската агенда за период 2024-2027 година, ревизии на единиците на локалната самоуправа и јавните претпријатија, но и примена на новите законски одредби од Законот за буџетите. Резултатите од функционалната анализа ќе претставуваат основа на изготвување на нови акти за внатрешна организација и систематизација на работните места во ДЗР.

Согласно стратешките определби на ДЗР во 2025 година продолжува спроведувањето на обуки за надградување на професионалните и стручни способности на ревизорите и раководниот кадар во институцијата и воспоставување објективен систем за оцена на степенот и квалитетот при исполнувањето на работните задачи.

Обуките на вработените во ДЗР ќе се извршат согласно Годишниот план за континуирано професионално усовршување ДЗР за 2025 година, кој се состои од методолошки обуки, на основно и напредно ниво за поодделните видови на ревизии (ревизија на успешност, усогласеност и ревизија на финансиски извештаи), обуки од областа на сметководство и финансиско известување, Вредност за парите (Value for money), обука за целите на одржлив развој, обуки од областа на ИТ, анализа на податоци, измами и корупција, форензичка ревизија, кост – бенефит анализа, етика и интегритет и обуки во други области кои се значајни за работата на ДЗР.

Во текот на 2025 година ќе се реализираат и обуки преку учество на курсеви, семинари и работилници организирани од работни групи/тела на ИНТОСАИ/ЕУРОСАИ, Европскиот суд за ревизија, Канцеларијата на Главниот ревизор на Норвешка, Шведската национална канцеларија за ревизија, Холандскиот суд за ревизија, ОЕЦД-СИГМА, ЦЕФ, ЦИПФА, ОБСЕ-ОДИХР, Светска Банка и други меѓународни организации и асоцијации. Знаењата и професионалните вештини на ревизорите ќе се зајакнуваат и преку стажирања во Европскиот суд за ревизија, ИБАН, студиски посети и учество во меѓународни кооперативни ревизии.

Во текот на 2025 со поддршка во WFD, UN WOMEN, UNDP, USAID, NDI, IFES, IDI, Светска банка се планирани обуки за потребите на државните ревизори, како и експертска поддршка во делот на вршење на ревизиите.

6.2. Финансиски ресурси

Со Буџетот на Република Северна Македонија за 2025 година планирани се расходи во вкупен износ од 204.627 илјади денари за двете сметки (637 и 631) со кои располага ДЗР, наменети за финансирање на активностите содржани во Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година.

Планирани и одобрени финансиски средства за 2025 година за сметката на основен буџет на ДЗР - 637 се во износ од 201.927 илјади денари и за сметката на основен буџет на ДЗР - 631 планирани се финансиски средства во износ од 2.700 илјади денари.

Средствата за реализација на оваа Годишна програма на сметката на основен буџет (637) се распределени во следните категории на расходи:

Опис	Расходи на основен буџет (во 000 денари)
Плати и надоместоци	164.902
Стоки и услуги	31.500
Субвенции и трансфери	500
Капитални расходи	5.025
Вкупно	201.927

Во структурата на расходите најголемо учество имаат расходите за плати и надоместоци на вработените со 81,67%, по што следуваат расходите за стоки и услуги со учество од 15,59%, капиталните расходи со 2,49% и расходите за субвенции и трансфери со 0,25%.

Расходи на основен буџет

Анализирајќи ги податоците за висината на утврдените средства за ДЗР за 2025 година споредено со податоците на утврдените средства за ДЗР во 2019 година се

забележува раст од 196,4%, што е поволно и претставува основ за понатамошен развој на ДЗР и вреднување на трудот на вработените во ДЗР како основен предуслов за задржување на човечките ресурси во ДЗР.

Но доколку се фокусираме на структурата на одобрените средства за непречена работа на ДЗР за 2025 година постојат одредени предизвици во делот на потребните средства за набавка на опрема како и во делот на набавка на теренски возила во функција на ревизорските активности.

Силно веруваме дека надлежните органи ќе обезбедат соодветни финансиски средства за овие намени со што ќе се обезбеди непречен процес на извршување на ревизорските активности.

6.3. ИТ ресурси

Државниот завод за ревизија во 2025 година ќе презема чекори во делот на осовременување на ИТ ресурсите. Следејќи ги најновите технолошки достигнувања во областа на информатичката технологија, а со цел унапредување на начинот на извршување на државната ревизија, за 2025 година се планирани следните активности:

- Ефективно и ефикасно користење на ресурсите на информацискиот систем на Државниот завод за ревизија согласно стратешките цели за употреба на информатичката технологија во државната ревизија;
- Поддршка и анализа на потребата од надградба на постојните системи, во администрирање на апликативните софтвери во Државниот завод за ревизија и тоа системите за:
 - o управување со процесот на ревизија;
 - o анализа на податоците од ревизорските извештаи, наодите и препораките;
 - o архивско работење;
 - o финансиско работење;
 - o човечки ресурси и
 - o електронска достава на документи за потребите на ревизорскиот процес;
- Континуирано следење на современите технолошки решенија во ИТ областа и имплементација на нови ИТ софтверски решенија во насока на поддршка на работните процеси во државната ревизија, преку реализација на проектни активности подржани од Канцеларијата од ВРИ на Норвешка, УНДП, УСАИД.
- Обуки во делот на ИТ, ИТ ревизија и анализа на податоци;
- Ажурирање на постоечките политики и процедури на безбедност на информацискиот систем и информациите во ДЗР во согласност со стандардите за ИТ безбедност;

- Следење на имплементација на ИТ политиките и процедурите, како и процедурите за користење на Системот за управување со процесот на ревизијата;
- Соработка со останатите државни институции во делот на размена на податоци за потребите на ревизијата;
- Зајакнување на ревизорските капацитети и модернизација на работниот процеси во ДЗР.
- Во 2025 година ДЗР ќе продолжи со програмата на INFO SEC-INTOSAI Development Initiative за безбедност на информации во рамките на иницијативата rICTure за континуирана заштита на информациите согласно барањата за безбедност на стандардите ISO 27000 со цел подобрување на вкупното ниво на усогласеност со контролите во четирите подрачја (организациски, човечки, физички и технолошки контроли)

Предизвик останува можноста за дообезбедување на потребните финансиски средства за модернизација на дел од ИТ опремата и апликациите, како и на системите за контрола и евиденција на настани и параметри, согласно технолошкиот напредок која е клучна во извршувањето на современите ревизорски процеси и усогласеност со барањата на контролите и стандардите.

7. Транспарентност и известување во работењето на ДЗР

7.1. Обезбедување на транспарентност во работењето на ДЗР

Информирањето на јавноста за работењето и активностите на ДЗР, со цел обезбедување на висок степен на транспарентност, отчетност и видливост на Државниот завод за ревизија ќе биде еден од приоритетите и во текот на 2025 година. Државниот завод за ревизија ќе ги продолжи своите активности во насока на одржување навремена комуникација и информирање на заинтересираните страни (општа јавност, медиуми, граѓански организации и институции) за начинот на користењето на јавните средства од страна на буџетските корисници.

Државниот завод за ревизија континуирано ги презема потребните активности за обезбедување на ефикасен и ефективен систем на комуникација, градејќи заеднички партнерски однос со медиумите и граѓанските организации. Со стратешки пристап преку имплементација на Комуникациската стратегија на Државниот завод за ревизија 2024-2027, која е поддржана со проект поддржан од Министерството за надворешни работи и развој на Британскиот Комонвелт во соработка со Вестминстер фондација за демократија (WFD), интенцијата на ДЗР е да ја зајакне комуникација во која медиумите, граѓаните и граѓанските организации ќе бидат сојузници во остварувањето на стратешките цели и зголемувањето на транспарентноста, отчетноста и одговорноста во користењето на јавните средства, односно средствата на даночните обврзници.

Соработката помеѓу ДЗР и граѓанските организации и медиуми е зајакната на начин на кој ДЗР, континуирано и навремено информира и известува приближно 1.215 засегнати надворешни страни (медиуми, истражувачки новинари, граѓански организации и институции) за објавените конечни ревизорски извештаи на веб, односно Facebook страните на ДЗР.

Покрај линк до ревизорскиот извештај, на заинтересираните страни им се доставува и соопштение за медиуми, како и Апстракт од ревизорски извештај во кој се содржани клучните утврдени состојби а за одредени клучни конечни ревизорски извештаи се подготвуваат и видео презентација користејќи и вештачка интелигенција.

Во текот на 2025 година, Државниот завод за ревизија ќе продолжи со објавувањето на Конечните ревизорски извештаи на сопствената веб и Facebook страната, заедно со забелешките на субјектите дадени по однос на ревизорските нацрт-извештаи, односно одговорите на ДЗР по однос на забелешките.

За навремено информирање на јавноста и за подобрување на комуникацијата со надворешните заинтересирани страни, во 2025 година ДЗР ги планира следниве активности:

- имплементација на Комуникациска стратегија на Државниот завод за ревизија за 2024 - 2027, во согласност со Стратегијата за развој на ДЗР за периодот 2023-2027 година;

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ДЗР ЗА 2025 ГОДИНА

- идентификување на нови засегнати страни;
- објавување на конечните ревизорски извештаи на веб и Facebook страна, заедно со забелешките на субјектите предмет на ревизијата и одговорите на ДЗР по однос на забелешките;
- објавување на Апстракт / соопштение за јавноста од конечните ревизорски извештаи и видеопрезентација со користење на вештачка интелигенција за одредени клучни конечни ревизорски извештаи наменети за медиумите и новинарите, како и за граѓанските организации;
- визуелизација на податоците во конечните ревизорски извештаи и Годишниот извештај за работата на ДЗР преку изработка на инфографици;
- организирање брифинзи и прес-конференции по утврдените состојби и дадените препораки на конкретен конечен ревизорски извештај за кој ќе биде направена проценка дека е од интерес за пошироката јавност;
- објавување на „Годишниот извештај на ДЗР за работењето во 2024 година“ и информирање на сите засегнати страни, преку веб и Facebook страната на ДЗР;
- објавување на информации, вести и други содржини на веб страната и на официјалната Facebook страна на ДЗР за планираните и за тековно реализираните настани и активности на ДЗР;
- објавување на извештаите на политичките партии за добиените донации (локални избори);
- објавување на извештаи од регистарот за примени донации на политичките партии;
- подготвување на одговори на барањата пристигнати до ДЗР согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер;
- подготвување на одговори на поставени новинарски прашања кои се однесуваат на ревизорски извештај или активности од работењето на ДЗР;
- дисеминација на потребните информации на институциите со кои ДЗР соработува и на сите други заинтересирани и засегнати страни од процесот на вршење државна ревизија, и
- воведување на нови средства и инструменти на комуникација со засегнатите и заинтересираните страни од процесот на вршење државна ревизија.

Претходно наведените активности преземени од Државниот завод за ревизија се во насока на постапување и практична имплементација на принципите:

- INTOSAI – P 12 - Вредност и придобивки од ВРИ – правење разлика во животот на граѓаните:

- **принцип 4** - Известување за резултатите од ревизијата за да се овозможи отчетност на државните органи и субјектите од јавниот сектор пред јавноста;
 - **принцип 6** - Ефективна комуникација со засегнатите страни;
 - **принцип 7** - Веродостоен извор за независни и објективни согледувања и насоки за поддршка на корисни промени во јавниот сектор,
 - **принцип 8** - Осигурување соодветна транспарентност и отчетност на ВРИ, и
- INTOSAI – P 20 - Принципи на транспарентност и отчетност:
- **принцип 1** - ВРИ ги извршуваат своите должности во согласност со законска рамка која обезбедува отчетност и транспарентност.
 - принцип 2 - ВРИ го објавуваат јавно својот мандат, одговорностите, мисијата и стратегијата;
 - принцип 6- ВРИ управуваат со своите активности економично, ефикасно, ефективно и во согласност со законите и прописите и известува јавно за тие прашања;
 - принцип 7 - ВРИ известуваат јавно за резултатите од нивните ревизии и заклучоците во врска со целокупните владини активности., и
 - принцип 8 - ВРИ навремено и сеопфатно информираат за своите активности и ревизорски резултати преку медиумите, нивните веб страни и на други начини.

7.2. Информирање и комуникација во ДЗР

Воспоставувањето на ефективен систем на внатрешна комуникација во рамките на институцијата е еден од приоритетите на Државниот завод за ревизија, со цел зајакнување на свеста на вработените за тоа што се случува во институцијата и за нивната улога во остварувањето на стратешките цели на институцијата и заштита на средствата на даночните обврзници.

Во таа насока Државниот завод за ревизија и во 2025 година ќе ги продолжи своите активности за јакнење на транспарентноста и комуникациските канали во рамките на ДЗР, преку имплементација на Политиката за внатрешна и надворешна комуникација и известување за резултатите од извршените ревизии и Процедурата за организација и движење на документите во електронска и хартиена форма, дејноста на централната архива и користење и чување на печатите и штембилите во државен завод за ревизија.

Со овие интерни акти е уреден начинот на спроведување на внатрешната и надворешна комуникација на Државниот завод за ревизија, размената на клучни информации за непречено функционирање на работата на ДЗР, како и начинот на известување за резултатите од спроведените ревизии, преку кои се обезбедува ефективна внатрешна меѓусебната комуникација, односно размена на информации, со јасно дефинирана облик и содржината на информацијата, како и начини на достава на информациите.

Следењето на степенот на реализација на актуелните стратегии на ДЗР и во 2025 година ќе се извршува на квартално, полугодишно и годишно ниво, со цел преземање на соодветни превентивни мерки за пресретнување на ризиците во случај на нереализацијата на стратешките цели на ДЗР.

7.3. Информирање и комуникација со засегнатите страни

Заради остварување на основната цел на ревизијата - водење грижа за јавните средства и унапредување на управувањето со истите, навременото откривање на отстапувањата од прифатените стандарди и повредите на принципите на законитост, ефикасност, ефективност и економичност во раководењето со јавните средства, ДЗР упатува јасни и ефективни препораки, со цел да се преземат чекори со кои отстапувањата и повредите во иднина ќе се спречат или отежнат. Корективните мерки за имплементација на препораките му овозможуваат на раководството на субјектот, предмет на ревизија, да ја подобри ефективноста, ефикасноста и економичноста во работењето.

Државниот завод за ревизија континуирано и во 2025 година преку јасни, реални, објективни и навремени информации за констатирани неправилности, неусогласености со законските прописи, незаконско постапување со јавните средства и можните случаи на корупција и злоупотреба на службената должност, ќе даде свој придонес во исполнувањето на дел од надлежностите на Собранието на Република Северна Македонија.

Со редовното доставување на конечните ревизорски извештаи до Собранието и надлежните органи, ДЗР континуирано го насочува вниманието кон констатираните слабости во работењето на ревидираните субјекти. Континуирано се евидентираат, следат и анализираат добиените повратни информации од Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, Државната комисија за спречување на корупцијата, МФ - Управата за финансиска полиција, Министерството за внатрешни работи и Заменик на Претседателот на Владата на задолжен за добро владеење, за постапувањето по конечните ревизорски извештаи доставени до нив.

Државниот завод за ревизија ќе продолжи да работи на унапредување на соработката како со Собранието на Република Северна Македонија, така и со субјектите предмет на ревизија, со основна цел зголемување на нивната свесност и

одговорност за преземање на мерки за надминување на констатираните неправилности, а се во функција на унапредување на управувањето со јавните средства, односно средствата на даночните обврзници.

Во рамки на своите редовни активности, Државниот завод за ревизија во 2025 година ќе се насочи кон:

- Редовно информирање на Собранието на Република Северна Македонија и другите надлежни органи за извршените ревизии и за резултатите од истите;
- Доставување и презентирање на Годишниот извештај на Државниот завод за ревизија за 2024 година во Собранието на Република Северна Македонија;
- Известување на Собранието на Република Северна Македонија и другите надлежни органи за системски слабости кои индицираат активности од нивна надлежност, и
- Подготвување на збиен извештај за одредена област / група на Конечни ревизорски извештаи и нивно доставување до Собранието.

Во 2025 година се очекува да продолжат активностите утврдени во меморандумот за соработка потпишан помеѓу Собранието и ДЗР преку разгледување на ревизорските извештаи и преземените мерки по дадените препораки во ревизорските извештаи во Собранието, зајакнување на институционалните капацитети за разгледување на ревизорските извештаи во Собранието и спроведување на обуки за пратениците и собраниската администрација.

Во таа насока, со Собранието се планираат активности за одржување на состаноци на ревизорите со службите во Собранието за извештаи по основ на неповолно мислење или воздржување од давање мислење, презентации на извештаи од страна на овластените државни ревизори пред соодветните собраниски комисии, како и обуки за пратеници за секој нов мандат.

Во однос на соработката со Владата на Република Северна Македонија, како орган надлежен за контрола и надзор над работењето на субјектите кои треба да ги спроведуваат препораките содржани во ревизорските извештаи и во 2025 година, конечните ревизорски извештаи ќе се доставуваат на разгледување на седници на Генералниот колегиум на државни секретари, релевантната комисија и на седниците на Владата, а донесените заклучоци со кои се задолжуваат надзорните тела и субјектите кои се предмет на ревизија да подготват акциски планови за спроведување на ревизорските препораки и да ги достават акциските планови до Владата и Државниот завод за ревизија во рок од 30 дена, ќе претставуваат дополнителна алатка за преземање на мерки по дадените препораки од субјектите предмет на ревизија.

Соработката со Министерството за финансии ќе се одвива во функција на подобрена координација и интеракција на клучните засегнати страни во системот на државната ревизија и управување со јавни финансии. Соработката со Министерството за финансии пред се ќе се темели на реализација на потпишаниот Протокол за соработка, Програмата за реформа на управувањето со јавни финансии

„СМАРТ ЈАВНИ ФИНАНСИИ“ и нејзино имплементирање согласно Акцискиот план за 2025 година, известување за утврдените состојби со ревизиите за начинот на користење на средствата од Буџетот ан РСМ, вклучително и информации за неплатени или помалку уплатени средства во Буџетот на Република Северна Македонија од страна на субјектите предмет на ревизија и давање предлози и коментари на предлог законите кои се од надлежност на МФ.

Во однос на комуникацијата со Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, Државниот завод за ревизија ќе постапува во согласност со склучениот Меморандум за соработка помеѓу двете институции.

Преземените активности од страна на Државниот завод за ревизија претставува практична имплементација на дадената препорака содржана во Извештајот на Европската комисија за напредокот на Република Северна Македонија за 2024 година, во делот на зголемување на меѓусебната соработка на надлежните органи вклучени во областа на антикорупција.

7.4. Измена и дополнување на Годишната програма за работа на ДЗР

Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година, претставува план на активности, кои треба да бидат реализирани во рамки на капацитетите со кој располага ДЗР.

Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година ќе се реализира согласно Акцискиот план кој е составен дел на оваа Годишна програма.

Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година, може да се изменува или дополнува, во зависност од постигнатите резултати, пристигнатите барање за ревизии, периодот на завршување на изборниот процес за избор на градоначалник на општините и град Скопје и избор на советници во советите на општините и советот на Град Скопје, како и можностите и капацитетите со кои ДЗР располага.

Број: 01-1164/1

Скопје, 25.12.2024 година

Главен државен ревизор

м-р Максим Ацевски

ГОДИШНА ПРОГРАМА
за работа на Државниот завод за ревизија за 2025 година

Преглед на планирани ревизии

РЕВИЗИИ НА РЕГУЛАРНОСТ

ИК	Ред.бр. Годишна програма	Ред. бр. во класата	ОПИС	Место
1	1	1	Основен Буџет на Република Северна Македонија за 2024 година	Скопје
2	2	1	Фонд на пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија Ц.О. Скопје	Скопје
	3	2	Фонд за здравствено осигурување на Република Северна Македонија	Скопје
	4	3	Агенција за вработување на Република Северна Македонија	Скопје
3	5	1	Министерство за односи помеѓу заедниците	Скопје
	6	2	Министерство за одбрана	Скопје
	7	3	Министерство за европски прашања	Скопје
	8	4	Министерство за дигитална трансформација	Скопје
	9	5	Министерство за економија и труд	Скопје
	10	6	Служба за општи и заеднички работи	Скопје
	11	7	Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен	Скопје
	12	8	Комисија за заштита на конкуренцијата	Скопје
	13	9	Агенција за задолжителни нафтени резерви-Макора	Скопје
	14	10	Државен пазарен инспекторат	Скопје
	15	11	Државна изборна комисија	Скопје
	16	12	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони (ТИРЗ)	Скопје
	17	13	Државен инспекторат за градежништво и урбанизам	Скопје
	18	14	Државен санитарен и здравствен инспекторат	Скопје
19	15	Државен Архив на Република Северна Македонија	Скопје	
20	16	Агенција за катастар на недвижности	Скопје	
4	21	1	Политичка партија Социјалдемократски сојуз на Македонија - сметка за редовно работење	Скопје
	22	2	ВМРО - Демократска партија за македонско национално единство - ВМРО-ДПМНЕ - сметка за редовно работење	Скопје
	23	3	Демократска унија за интеграција-ДУИ - сметка за редовно работење	Скопје
	24	4	Политичка партија Алтернатива - сметка за редовно работење	Скопје
	25	5	Политичка партија Левица - сметка за редовно работење	Скопје
	26	6	Ревизија на учесниците на изборна кампања за избор на градоначалник на Општините и градоначалник на Град Скопје	Скопје и општините
5	27	7	Ревизија на учесниците на изборна кампања за избор на членови на Советите на Општините и членови на Советот на Град Скопје	Скопје и општините
	28	1	Агенција за филм	Скопје
	29	2	Државен студенски дом „Пелагонија“	Скопје
	30	3	Државен студенски дом „Томе Стефановски - Сеник“	Скопје
	31	4	НУ Албански театар	Скопје
	32	5	Академија за судии и јавни обвинители	Скопје
	33	6	Основен суд Куманово	Куманово
	34	7	Врховен суд	Скопје
	35	8	Министерство за енергетика, рударство и минерални сировини - Биро за метрологија	Скопје
36	9	Фонд за иновации и технолошки развој	Скопје	
6	37	1	ЈЗУ Универзитетска клиника за торакална и васкуларна хирургија	Скопје
	38	2	ЈЗУ Општа болница Прилеп	Прилеп
	39	3	ЈЗУ Здравствен дом Ресен	Ресен
	40	4	Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија	Скопје
	41	5	Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија	Скопје
7	42	1	Општина Илинден	Неготино
	43	2	Општина Сарај	Скопје
	44	3	Општина Кичево	Кичево
	45	4	Општина Липково	Липково
	46	5	Општина Охрид	Охрид
	47	6	Општина Свети Николе	Свети Николе

РЕВИЗИИ НА РЕГУЛАРНОСТ

ИК	Ред.бр. Годишна програма	Ред. бр. во класата	ОПИС	Место
9	48	1	ЈП Железници на Република Северна Македонија Инфраструктура Скопје	Скопје
10	49	1	ЈП Комунална Хигиена Скопје	Скопје
	50	2	ЈП Колекторски систем- Скопје	Скопје
	51	3	ЈП за јавни паркиралишта ПАРКИНЗИ НА ОПШТИНА ЦЕНТАР	Скопје
12	52	1	Железници на Република Северна Македонија Транспорт АД Скопје	Скопје
	53	2	АД МЕПСО Скопје	Скопје
	54	3	Номагас АД Скопје	Скопје
	55	4	Акционерско друштво за приредување игри на среќа Државна лотарија на Република Северна Македонија	Скопје
	56	5	Акционерско друштво за приредување игри на среќа и забавни игри ЛОТАРИЈА НА МАКЕДОНИЈА Скопје	Скопје
	57	6	Друштво за приредување игри на среќа Државна видеолотарија на Република Македонија - КАСИНОС АУСТРИА ДОО Скопје	Скопје
	58	7	Друштво за приредување интернет игри на среќа ДРЖАВНА ЛОТАРИЈА - 77 БИТС ДОО Битола	Битола
	59	8	Друштво за приредување интернет игри на среќа ДРЖАВНА ЛОТАРИЈА - МОЗЗАРТ ДОО Скопје	Скопје
	60	9	Друштво за приредување интернет игри на среќа ДРЖАВНА ЛОТАРИЈА - ВЕЗУВ ДОО Скопје	Скопје
	61	10	Друштво за организирање електронски игри на среќа - Нова Државна Видео Лотарија - НОВО ВЛТ ДОО Скопје	Скопје

РЕВИЗИИ НА УСПЕШНОСТ/РЕВИЗИИ НА УСОГЛАСЕНОСТ/ИТ РЕВИЗИИ

ИК	Ред.бр. Годишна програма	Ред. бр. во класата	ОПИС	Место
РУ	62	1	Жени лидери - жени во политиката, парламентот, на раководни функции во органи на централна власт	Скопје и други градови
РУ	63	2	Ефикасноста на мерките и политиките за администрирање на локалните даноци, такси и надоместоци	Скопје и други градови
РУ	64	3	Ефикасноста на мерките и политиките за администрирање на даноци, такси и надоместоци на централно ниво, кои се приходи на државниот буџет	Скопје и други градови
РУ	65	4	Програми за рано откривање на малигни заболувања	Скопје и други градови
РУ	66	5	Ефикасно спроведување на Еразмус + програмата за образование, обука млади и спорт	Скопје и други градови
РУ	67	6	Градење на системот за управување со кризи, заштита и спасување преку инвестиции во опрема и ресурси, одржување на средствата со цел зголемување на неговата оперативност, ефикасност и ефективност	Скопје и други градови
РУ	68	7	Старење на населението	Скопје и други градови
РУ	69	8	Ефикасноста на институциите во процесот на издавање на дозволи за обновливи извори на енергија (ОИЕ)	Скопје и други градови
РУ	70	9	Ефектите на судските постапки од работен спор врз буџетот на државата	Скопје и други градови
ИТР-РУ	71	10	Мој Термин' - оптимизација на здравствените процеси и подобрување на квалитетот на здравствената заштита	Скопје и други градови
ИТР-РУ	72	11	Имплементација на превентивни мерки за информациска безбедност на ИТ системот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија	Скопје и други градови
ИТР-РУ	73	12	Имплементација на безбедносни мерки и контроли во ИТ системот на Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија	Скопје и други градови
ИТР-РУ	74	13	Имплементација на безбедносни мерки и контроли во ИТ системот на Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија	Скопје и други градови
РУс	75	14	Исплата на права на парична помош од социјална заштита	Скопје и други градови
РУс	76	15	Јавни набавки во АД ЕСМ - Скопје	Скопје и други градови
РУс	77	16	Ревизија на системот за имплементација на Инструментот за реформи и раст за Западен Балкан (Реформска агенда на Северна Македонија за периодот 2024-2027)	Скопје и други градови
РР/РУс/ РУ	78	17	Ревизии во реално време по примени барања од останати органи во Република Северна Македонија за борба против корупцијата и останати ревизии по оценка на Главниот државен ревизор.*	Скопје и други градови

* Изборот на субјекти ќе се изврши согласно критериумите утврдени во методолошките акти на ДЗР

Прилог број 2

Вид на ревизија	Тема	место	Цели за одржлив развој на ОН	Национална развојна стратегија	
РУ	Жени лидери - жени во политиката, парламентот, на раководни функции во органи на централна власт	Скопје и други градови	SDG 5: Еднаквост на родовите SDG 10: Намалување на нееднаквости SDG 16: Мир, правда и силни институции	SDG 5 е примарен за оваа ревизија бидејќи директно е поврзана со тоа да се обезбеди целосно и ефективно учество на раководни функции и еднакви можности на сите нивоа на одлучување. SDG10 ги решава системските бариери и разлики што ја попречуваат застапеноста на жените со што се усогласува намалувањето на нееднаквостите во и меѓу земјите. Ова индиректно влијае и врз реализацијата на SDG 16 каде промовирањето на инклузивни и репрезентативни институции е од суштинско значење за постигнување на ефективно, одговорно и транспарентно владеење.	Стратешка област – социјална и демографска рамнотежа Приоритет на НРС: Родова еднаквост и зајакнување на жените. Оваа ревизија ја поддржува целта на НРС за обезбедување еднаква застапеност и учество на жените во улогите на одлучување, поттикнување на инклузивно управување и справување со структурните нееднаквости. Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Зајакнување на демократските вредности и практики. Промовирањето на жените во лидерски улоги се усогласува со напорите да се направат системите на управување порепрезентативни и партиципативни, што ја подобрува институционалната доверба и перформанси. Стратешка област – конкурентна и иновативна економија Приоритет на НРС: Подобрување на различноста на работната сила. Зголемувањето женско лидерство придонесува за различни перспективи во креирањето политики, промовирање на иновациите и урамнотежено донесување одлуки.
РУ	Ефикасноста на мерките и политиките за администрирање на локалните даноци, такси и надместоци	Скопје и други градови	SDG 16: Мир, правда и силни институции, SDG 11: Одржливи градови и заедници, SDG 8: Пристојна работа и економски раст, SDG 10: Намалување на нееднаквости	SDG 16 промовира ефективни, одговорни и транспарентни институции преку проценка на администрацијата на локалните даноци, такси и давачки. Ефикасното собирање на локални приходи е од суштинско значење за силно владеење. SDG 11 промовира дека обезбедувањето ефикасни локални даночни системи ја поддржува финансиската одржливост на општините, овозможувајќи им да обезбедат подобри јавни услуги и инфраструктура. SDG 8 се залага за рационализирана даночна администрација која може да ги охрабри локалните бизниси во подмирување на нивните обврски, поттикнувајќи поволна средина за економски раст. SDG 10 го опфаќа делот дека ефективна администрација на локалните даноци обезбедува правична распределба на ресурсите, праведна корист за сите граѓани.	Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Зајакнување на фискалниот капацитет на локалните самоуправи. Оваа ревизија е усогласена со напорите за унапредување на локалната самоуправа преку обезбедување на ефикасна и транспарентна администрација на локалните даноци, такси и давачки, од клучно значење за обезбедување квалитетни услуги за граѓаните. Стратешка област – конкурентна и иновативна економија Приоритет на НРС: Подобрување на економската стабилност преку фискална децентрализација. Ефикасната администрација на локалните приходи поддржува стабилна фискална средина, давајќи им можност на општините да инвестираат во инфраструктурата, образованието и социјалните услуги. Стратешка област - безбедно и еластично општество Приоритет на НРС: Зајакнување на локалната власт за општествена издржливост. Обезбедувањето фискална ефикасност на општинско ниво придонесува за издржливоста и одржливоста на локалните заедници.
РУ	Ефикасноста на мерките и политиките за администрирање на даноци, такси и надместоци на централно ниво, кои се приходи на државниот буџет	Скопје и други градови	SDG 16: Мир, правда и силни институции, SDG 8: Пристојна работа и економски раст, SDG 10: Намалување на нееднаквости, SDG 17: Партнерства за целите	Камен темелник на SDG 16 е ефикасната администрација на централните даноци, такси и давачки го поддржува развојот на транспарентни и одговорни институции. SDG 8 - Подобрувањето на даночните политики на централно ниво промовира стабилно макроекономско опкружување, поттикнувајќи одржлив економски раст и поттикнување инвестиции. SDG 10 - Добро администрирањето даноци обезбедуваат правична наплата на приходите, што може да финансира социјални програми за намалување на нееднаквостите во земјата. SDG 17 - Силен централен систем на приходи го зајакнува фискалниот капацитет на државата, овозможувајќи ја да мобилизира ресурси за партнерства за одржлив развој.	Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Зајакнување на фискалниот капацитет на локалните самоуправи. Оваа ревизија е усогласена со напорите за унапредување на локалната самоуправа преку обезбедување на ефикасна и транспарентна администрација на локалните даноци, такси и давачки, од клучно значење за обезбедување квалитетни услуги за граѓаните. Стратешка област – конкурентна и иновативна економија Приоритет на НРС: Подобрување на економската стабилност преку фискална децентрализација. Ефикасната администрација на локалните приходи поддржува стабилна фискална средина, давајќи им можност на општините да инвестираат во инфраструктурата, образованието и социјалните услуги. Стратешка област - безбедно и еластично општество Приоритет на НРС: Зајакнување на локалната власт за општествена издржливост. Обезбедувањето фискална ефикасност на општинско ниво придонесува за издржливоста и одржливоста на локалните заедници.

Вид на ревизија	Тема	место	Цели за одржлив развој на ОН		Национална развојна стратегија
РУ	Програми за рано откривање на малигни заболувања	Скопје и други градови	SDG 3: Добро здравје, SDG 10: Редуцирани нееднаквости, SDG 5: Еднаквост на родовите, SDG 1: Нема сиромаштија	Програмите за рано откривање на малигни заболувања директно придонесуваат за SDG 3, конкретно Целта 3.4: „Намалување за една третина од предвремената смртност од незаразни болести преку превенција и третман и промовирање на менталното здравје и благосостојба“. SDG 10 - Обезбедувањето достапност на програмите за рано откривање за сите, без оглед на социо-економскиот статус или географската локација, се усогласува со намалувањето на здравствените разлики во рамките на населението. SDG 5 - Многу програми за рано откривање (на пример, за рак на дојка или на грлото на матката) се занимаваат со здравствени проблеми кои несразмерно ги погодуваат жените, придонесувајќи за родовата специфична здравствена правичност. SDG 1 - Рано откривање и лекување го намалуваат финансискиот товар од напредното лекување на ракот врз поединци и семејства, спречувајќи го осиромашувањето поради медицинските трошоци.	<p>Стратешка област – јавно здравје и квалитет на живот Приоритет на НРС: Подобрување на пристапот до квалитетни здравствени услуги. Оваа ревизија е усогласена со целта на НДС за подобрување на резултатите од јавното здравје преку програми за рано откривање, придонесувајќи за намалување на оптоварувањето со болести и зголемен животен век.</p> <p>Стратешка област – одржлив развој и еластично општество Приоритет на НРС: Зајакнување на здравствениот систем за ефективно да одговори на предизвиците на јавното здравје. Програмите за рано откривање се клучни за намалување на здравствените разлики, спречување на прогресијата на болеста и обезбедување навремен третман, придонесувајќи за општествената отпорност.</p> <p>Стратешка област – развој на човечки капитал Приоритет на НРС: Промовирање на инвестиции во здравствени услуги и човечки ресурси. Ефикасните и достапни програми за рано откривање го подобруваат капацитетот на работната сила во здравствената заштита и гарантираат дека основните услуги се испорачуваат на населението.</p>
РУ	Ефикасно спроведување на Еразмус + програмата за образование, обука млади и спорт	Скопје и други градови	SDG 4: Квалитетно образование, SDG 8: Пристојна работа и економски раст, SDG 10: Намалување на нееднаквости, SDG 17: Партнерства за целите	Програмата Еразмус+ директно го поддржува SDG 4 преку промовирање на инклузивно и правично квалитетно образование и можности за доживотно учење преку меѓународна мобилност и партнерства. SDG 8 - Со унапредување на вештините, образованието и вработливоста, програмата Еразмус+ придонесува за одржлив економски раст и можности за пристојна работа, особено за младите. SDG 10 - Еразмус+ има за цел да обезбеди еднаков пристап до можности за меѓународно образование и обука, намалувајќи ги разликите во пристапот до знаење и искуства меѓу различните социо-економски групи. SDG 17 - Програмата ја поттикнува прекуграничната соработка во образованието, обуката и развојот на младите, усогласувајќи се со целта на SDG 17 за зајакнување на глобалните партнерства.	<p>Стратешка област – развој на човечки капитал Приоритет на НРС: Подобрување на квалитетот на образованието и доживотното учење. Програмата Еразмус+ придонесува за градење човечки капитал преку поддршка на образованието, обуката и развојот на вештини, усогласени со целите за зголемување на трансферот на знаење и подобрување на квалитетот на човечките ресурси.</p> <p>Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Унапредување на институционалната соработка и меѓународната соработка. Еразмус+ поттикнува партнерства меѓу образовните институции и организации, подобрувајќи ги управувањето и институционалните капацитети, придонесувајќи за поповрзан и соработувачки образовен систем.</p> <p>Стратешка област – конкурентна и иновативна економија Приоритет на НРС: Зајакнување на вештините за конкурентна економија. Програмата ги подобрува младите, обуката и високото образование, подобрувајќи ја вработливоста и поддржувајќи го развојот на квалификувана работна сила потребна за конкурентна економија.</p> <p>Стратешка област – одржлив развој и еластично општество Приоритет на НРС: Промовирање на одржлив развој и инклузивен раст. Еразмус+ придонесува за социјална инклузија, културна разновидност и иновации, поддржувајќи поотпорно и одржливо општество преку прекугранична соработка и учење.</p>
РУ	Градење на системот за управување со кризи, заштита и спасување преку инвестиции во опрема и ресурси, одржување на средствата со цел зголемување на неговата оперативност, ефикасност и ефективност	Скопје и други градови	SDG 11: Одржливи градови и заедници, SDG 13: Климатски промени, SDG 16: Мир, правда и силни институции, SDG 9: Индустрија, иновации и инфраструктура	SDG 11 - Изградбата на силен систем за управување со кризи, заштита и спасување обезбедува урбана отпорност и подготвеност за катастрофи, усогласувајќи се со Целта 11.5: „Намалете го бројот на смртни случаи и економските загуби предизвикани од катастрофи“. SDG 13 - Инвестициите во управувањето со кризи ја подобруваат подготвеноста за катастрофи поврзани со климата, придонесувајќи за мерките за адаптација и за градење отпорност. SDG 16 - Добро опремен и оперативен систем за управување со кризи одразува ефективни, одговорни и инклузивни институции способни ефикасно да реагираат на итни случаи. SDG 9 - Модернизацијата на системот за управување со кризи преку инвестиции во опрема и технологија го поддржува развојот на отпорна инфраструктура.	<p>Стратешка област - безбедно и еластично општество Приоритет на НРС: Зајакнување на управувањето со кризи, заштитата и отпорноста при катастрофи. Оваа ревизија е усогласена со фокусот на НДС за изградба на силен систем за управување со кризи кој ја подобрува подготвеноста, капацитетот за одговор и оперативната ефикасност во итни случаи.</p> <p>Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Подобрување на институционалната координација и управувањето со ресурсите за ефективен одговор при катастрофи. Инвестициите во опрема, ресурси и одржување се клучни за обезбедување на оперативност и ефективност на системот за управување со кризи, намалување на времето на одговор и подобрување на севкупната ефикасност.</p> <p>Стратешка област – одржлив развој и еластично општество Приоритет на НРС: Промовирање на одржливо намалување на ризикот од катастрофи. Зајакнувањето на системот за управување со кризи гарантира дека земјата е подобра подготвена за природни катастрофи и катастрофи предизвикани од луѓето, придонесувајќи за поотпорно општество.</p>

Вид на ревизија	Тема	место	Цели за одржлив развој на ОН		Национална развојна стратегија
РУ	Старење на населението	Скопје и други градови	SDG 3: Добро здравје, SDG 8: Пристојна работа и економски раст, SDG 10: Намалување на нееднаквости, SDG 11: Одржливи градови и заедници	SDG 3 - Решавањето на стареењето на населението вклучува обезбедување здрави животи и промовирање на благосостојбата за сите на сите возрасти, особено фокусирајќи се на здравствените потреби поврзани со стареењето. SDG 8 - Политиките кои се однесуваат на стареењето на населението имаат за цел да ги прилагодат пазарите на трудот и системите за пензионирање за да обезбедат економска продуктивност и одржлив раст во услови на демографски промени. SDG 10 - Обезбедувањето еднаков пристап до ресурси, здравствена заштита и социјални услуги за постарата популација се усогласува со намалувањето на нееднаквостите, особено за ранливите и маргинализираните стари групи. SDG 11 - Обезбедувањето инклузивност во урбаното планирање и услугите за стареењето на населението го поддржува создавањето заедници погодни за возраста.	Стратешка област – социјална и демографска рамнотежа Приоритет на НРС: Решавање на стареењето на населението и обезбедување квалитет на живот за постарите возрастни лица. Оваа ревизија се усогласува со напорите за прилагодување на социјалните, економските и здравствените системи на демографските промени поврзани со стареењето на населението. Стратешка област – јавно здравје и квалитет на живот Приоритет на НРС: Унапредување на системите за здравствена заштита и социјална заштита кои ги задоволуваат потребите на постарата популација. Популацијата што старее бара насочени здравствени услуги, социјална поддршка и инвестиции во долгорочна нега за да се одржи квалитетот на нивниот живот и да се обезбедат одржливи јавни услуги. Стратешка област – развој на човечки капитал Приоритет на НРС: Зајакнување на човечките ресурси за поддршка на стареењето на општеството. Обезбедувањето дека здравствениот систем има капацитет да ги задоволи потребите на стареењето на населението е од суштинско значење за одржување на одржливоста на пазарот на трудот и социјалната стабилност.
РУ	Ефикасноста на институциите во процесот на издавање на дозволи за обновливи извори на енергија (ОИЕ)	Скопје и други градови	SDG 4: Достапна и чиста енергија, SDG 13: Климатски промени, SDG 9: Индустрија, иновации и инфраструктура, SDG 16: Мир, правда и силни институции	SDG 4 - Оваа ревизија директно ја поддржува Целта 7.2: „Значајно да се зголеми уделот на обновливата енергија во глобалниот енергетски микс“, со проценка на ефикасноста на издавањето дозволи за проекти за обновлива енергија. SDG 13 - Рационализираните процеси за проекти за обновлива енергија придонесуваат за намалување на емисиите на стакленички гасови, поддржувајќи ги стратегиите за ублажување на климата и адаптација. SDG 9 - Промовирање на инфраструктурата за обновливи извори на енергија преку ефикасно издавање дозволи се усогласува со градење на отпорна инфраструктура и поттикнување одржлива индустријализација. SDG 16 - Ефикасните и транспарентни процеси на издавање дозволи ги одразуваат одговорните институции, усогласувајќи се со Целта 16.6: „Развивање ефективни, одговорни и транспарентни институции на сите нивоа“.	Стратешка област – конкурентна и иновативна економија Приоритет на НРС: Промовирање на одржлива енергија и обновливи извори. Оваа ревизија е усогласена со фокусот на НДС за забрзување на транзицијата кон обновлива енергија, подобрување на ефикасноста на институционалните процеси за издавање дозволи за поддршка на проекти за обновливи извори на енергија. Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Зајакнување на институционалните капацитети за ефективно издавање дозволи и усогласеност. Ефикасните процеси за издавање дозволи обезбедуваат навремени одобрувања, намалување на бирократските одложувања и олеснување на инвестициите во обновлива енергија кои придонесуваат за националната енергетска безбедност и одржливост. Стратешка област – одржлив развој и еластично општество Приоритет на НРС: Подобрување на енергетската ефикасност и намалување на влијанието врз животната средина. Рационализирањето на процесите за издавање дозволи го поддржува развојот на проекти за обновлива енергија, кои се од суштинско значење за намалување на емисиите на јаглерод и за постигнување на целите за одржлив развој (SDGs) на земјата.
РУ	Ефектите на судските постапки од работен спор врз буџетот на државата	Скопје и други градови	SDG 16: Мир, правда и силни институции, SDG 8: Пристојна работа и економски раст, SDG 10: Намалување на нееднаквости,	Камен темелник на SDG 16 е ефикасната администрација на централните даноци, такси и давачки го поддржува развојот на транспарентни и одговорни институции. SDG 8 - 8.8 Да се заштитат правата на работниците и да се промовира безбедна и сигурна работна средина за сите работници, вклучително и за работниците мигранти, особено за жените мигранти, и за оние со нестабилно вработување. SDG 10 - Да се осигури еднаква можност и намалување на нееднаквоста во постигнувањата, вклучително и преку елиминирање на дискриминирачките закони, политики и практики и промовирање соодветна законска регулатива, политики и активности за оваа намена, да се усвојат политики, особено фискални политики, политики за плати и социјална заштита, и постепено да се постигне поголема еднаквост	Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Зајакнување на фискалниот капацитет на државата. Стратешка област - безбедно и еластично општество Приоритет на НРС: Зајакнување на локалната власт за општествена издржливост. Обезбедувањето фискална ефикасност придонесува за издржливоста и одржливоста на буџетот.

Вид на ревизија	Тема	место	Цели за одржливи развој на ОН		Национална развојна стратегија
ИТР-РУ	Мој Термин' - оптимизација на здравствените процеси и подобрување на квалитетот на здравствената заштита	Скопје и други градови	SDG 3: Добро здравје, инфраструктура, SDG 9: Индустрин, иновации и инфраструктура, SDG 10: Намалување на нееднаквости, SDG 16: Мир, правда и силни институции	SDG 3: Оптимизацијата на здравствените процеси и подобрувањето на квалитетот на здравствената заштита придонесуваат за постигнување на целта 3.8: „Постигнете универзална здравствена покриеност, вклучувајќи заштита од финансиски ризик, пристап до квалитетни основни здравствени услуги и пристап до безбедни, ефективни, квалитетни и достапни основни лекови и вакцини за сите“. SDG 9: Искористувањето на технологијата и инфраструктурата за оптимизирање на здравствените процеси се усогласува со поттикнување на иновациите и одржливата инфраструктура во здравствениот сектор. SDG 10: Оптимизираните процеси ја подобруваат пристапноста и правичноста во здравствените услуги, намалувајќи ги разликите помеѓу социо-економските и географските поделби. SDG 16: Рационализираните и транспарентни процеси во здравствената заштита ја подобруваат институционалната ефективност и одговорност	<p>Стратешка област – јавно здравје и квалитет на живот Приоритет на НРС: Подобрување на квалитетот, пристапноста и ефикасноста на здравствените услуги. Оваа ревизија се усогласува со целта на NDS за оптимизирање на здравствените процеси за да се обезбеди подобрена испорака на услуги, подобри резултати и зголемено задоволство на пациентите.</p> <p>Стратешка област – развој на човечки капитал Приоритет на НРС: Зајакнување на капацитетот и обуката на работната сила во здравствената заштита. Ефикасните здравствени процеси придонесуваат за подобро искористување на ресурсите, намалувајќи ги тесните грла и осигурувајќи дека здравствените работници можат да се фокусираат на обезбедување квалитетна нега.</p> <p>Стратешка област – одржливи развој и еластично општество Приоритет на НРС: Промовирање на одржливи системи за здравствена заштита кои ги задоволуваат потребите на населението. Оптимизирањето на здравствените процеси обезбедува долгорочна одржливост на здравствениот систем, ја зголемува отпорноста на новите здравствени предизвици и ги подобрува здравствените резултати на населението.</p>
ИТР-РУ	Имплементација на превентивни мерки за информациска безбедност на ИТ системот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Република Северна Македонија	Скопје и други градови			<p>Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Зајакнување на дигиталното управување и безбедни ИТ системи. Оваа ревизија е усогласена со целта на НДС за подобрување на сајбер безбедноста и обезбедување на безбедноста и интегритетот на критичните јавни институции, вклучително и Фондот за здравствено осигурување на РСМ, Фондот за пензиско осигурување и Агенцијата за вработување.</p> <p>Стратешка област – дигитална трансформација и поврзување Приоритет на НРС: Подобрување на дигиталната инфраструктура и сајбер безбедноста. Зајакнувањето на безбедносните контроли во ИТ системите обезбедува заштита од сајбер закани, овозможувајќи сигурна дигитална трансформација на јавните услуги.</p> <p>Стратешка област – одржливи развој и еластично општество Приоритет на НРС: Градење на отпорни институции од јавниот сектор преку безбедни ИТ системи. Оваа ревизија придонесува за заштита на чувствителните податоци на граѓаните, обезбедувајќи непречена и сигурна испорака на јавните услуги.</p>
ИТР-РУ	Имплементација на безбедносни мерки и контроли во ИТ системот на Фондот за здравствено осигурување на Република Северна Македонија	Скопје и други градови		SDG 16: Спроведувањето безбедносни мерки во ИТ системите на клучните јавни институции се усогласува со Целта 16.6: „Развивање ефективни, одговорни и транспарентни институции на сите нивоа“, обезбедувајќи интегритет на податоците и институционална доверба. SDG 8: Безбедните ИТ системи во здравственото осигурување, пензиското осигурување и услугите за вработување обезбедуваат непречена испорака на социјална заштита и економска поддршка, придонесувајќи за инклузивен и одржлив економски раст. SDG 9: Зајакнувањето на ИТ безбедноста промовира еластична инфраструктура и поттикнува иновации со тоа што гарантира дека технолошкиот напредок е заштитен и одржлив.	
ИТР-РУ	Имплементација на безбедносни мерки и контроли во ИТ системот на Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија	Скопје и други градови	SDG 16: Мир, правда и силни институции, SDG 8: Пристојна работа и економски раст, SDG 9: Индустрин, иновации и инфраструктура		
РУс	Исплата на права на парична помош од социјална заштита	Скопје и други градови	SDG 1: нема сиромаштија, SDG 10: Намалување на нееднаквости, SDG 16: Мир, правда и силни институции, SDG 5: Еднаквост на родовите	SDG 1: Ефикасното и прецизно плаќање на правата за финансиска помош се усогласува со Целта 1.3: „Имплементирање на национално соодветни системи и мерки за социјална заштита за сите, вклучително и подови, и постигнување значителна покриеност на сиромашните и ранливите“. SDG 10: Обезбедувањето правични и транспарентни плаќања за финансиска помош ги намалува социо-економските нееднаквости и гарантира поддршка за маргинализираното население. SDG 16: Транспарентното и ефективно управување со плаќањата за социјална заштита придонесува за Целта 16.6: „Развивање ефективни, одговорни и транспарентни институции на сите нивоа“. SDG 5: Плаќањата за социјална заштита често се однесуваат на ранливоста заснована на пол, особено за жените во домаќинствата со ниски приходи, самохраните мајки или старателите.	<p>Стратешка област – јавно здравје и квалитет на живот Приоритет на НРС: Обезбедување одржливи и правични системи за социјално осигурување. Оваа ревизија се усогласува со целта на НДС за оптимизирање на системите за социјално осигурување за да се обезбеди навремена и ефикасна исплата на социјалните бенефиции, особено во областите како што се пензиите, здравственото осигурување и надоместците за невработеност.</p> <p>Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Зајакнување на транспарентноста, ефикасноста и интегритетот на системите за социјална заштита. Ревизијата се фокусира на подобрување на платните системи за да се обезбеди точна, навремена и правична распределба на придобивките од социјалното осигурување, придонесувајќи за довербата на јавноста и институционалната ефективност.</p> <p>Стратешка област – одржливи развој и еластично општество Приоритет на НРС: Обезбедување на долгорочна одржливост на системите за социјална заштита. Ефикасните процеси на плаќање придонесуваат за одржливоста на системите за социјално осигурување, справувајќи се со демографските предизвици како што се стареењето на населението и обезбедувајќи финансиска стабилност на системот.</p>

Вид на ревизија	Тема	место	Цели за одржлив развој на ОН		Национална развојна стратегија
Рвс	Јавни набавки во АД ЕСМ Скопје	Скопје и други градови	<p>SDG 7: Достапна и чиста енергија, SDG 12: Одговорна потрошувачка и производство, SDG 16: Мир, правда и силни институции, SDG 13: Климатска акција</p>	<p>SDG 7: Јавните набавки во Електропанството директно влијаат на развојот и одржувањето на инфраструктурата потребна за чиста и достапна енергија. Ова се усогласува со Целта 7.1: „Обезбедете универзален пристап до достапни, сигурни и модерни енергетски услуги“. SDG 12: Обезбедувањето одржливост и ефикасност во практиките за набавки ја поддржува Целта 12.7: „Промовирање на практиките за јавни набавки кои се одржливи, во согласност со националните политики и приоритети“. SDG 16: Транспарентните, ефикасни и некорупциски процеси на набавки придонесуваат за Целта 16.6: „Развивање ефективни, одговорни и транспарентни институции на сите нивоа“. SDG 13: Одлуките за јавни набавки, особено за проекти поврзани со енергијата, може да им дадат приоритет на еколошки одржливите технологии и решенијата за обновлива енергија, придонесувајќи за целите за ублажување на климата.</p>	<p>Стратешка област - зелена и дигитална трансформација НДС ја нагласува транзицијата кон обновливи извори на енергија и одржливи практики, кои бараат ефикасни и зелени процеси за јавни набавки. Стратешка област – конкурентна и иновативна економија Приоритет на НРС: Подобрување на ефикасноста и одржливоста на инвестициите во јавниот сектор, вклучително и во енергетскиот сектор. Ефикасноста на јавните набавки гарантира дека ЕСМ може да ги обезбеди потребните добра и услуги по конкурентни цени, придонесувајќи за одржлив развој и конкурентност на енергетскиот сектор. Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Зајакнување на транспарентноста, отчетноста и ефикасноста во јавните набавки. Оваа ревизија е усогласена со целта на НРС за подобрување на транспарентноста, ефикасноста и ефективноста на процесите за јавни набавки, обезбедувајќи дека ЕСМ работи на начин кој промовира одговорност и ја намалува корупцијата. Стратешка област - безбедно и еластично општество Приоритет на НРС: Промовирање на одржливи енергетски инвестиции и намалување на неефикасноста во енергетскиот сектор. Ефективните набавки гарантираат дека ЕСМ може да ги стекне потребните ресурси и инфраструктура за поддршка на одржливите енергетски цели, зголемувајќи ја енергетската ефикасност и еластичност.</p>

Вид на ревизија	Тема	место	Цели за одржлив развој на ОН		Национална развојна стратегија
PP/РУС/РУ	Ревизии во реално време по примени барања од останати органи во Република Северна Македонија за борба против корупцијата и останати ревизии по оценка на Главниот државен ревизор.*	Скопје и други градови	SDG 16: Мир, правда и силни институции. SDG 10: Намалување на нееднаквости	SDG 16: Борбата против корупцијата е од централно значење за постигнување на целта 16.5: „Значајно намалување на корупцијата и митото во сите нивни форми“ и Цел 16.6: „Развивање ефективни, одговорни и транспарентни институции на сите нивоа“. SDG 10: Корупцијата ги влошува нееднаквостите со пренасочување на ресурсите од оние на кои им е најпотребна. Борбата против неа придонесува за целта 10.3: „Обезбедете еднакви можности и намалете ги нееднаквостите во исходот“.	Стратешка област – Владеење во служба на граѓаните Приоритет на НРС: Зајакнување на владеењето и институционалниот интегритет за борба против корупцијата. Оваа ревизија е усогласена со фокусот на НДС на подобрување на транспарентноста, отчетноста и интегритетот во јавните институции, намалување на ризиците од корупција и промовирање на јавната доверба. Стратешка област – Владеење на правото и правдата Приоритет на НРС: Зајакнување на антикорупциските институции и механизми. Ефикасните антикорупциски напори обезбедуваат транспарентност во работењето на јавниот сектор, што доведува до подобро владеење и поефективна испорака на јавни услуги. Стратешка област – конкурентна и иновативна економија Приоритет на НРС: Промовирање на фер деловно опкружување, ослободено од корупција, за поттикнување на економскиот раст и привлекување инвестиции. Антикорупциските мерки придонесуваат за стабилно економско опкружување, намалувајќи ги ризиците поврзани со корупцијата и промовирајќи фер и транспарентна деловна клима. Стратешка област - безбедно и еластично општество Борбата против корупцијата е клучна за општествената стабилност, еднаквоста и издржливоста на јавните системи.

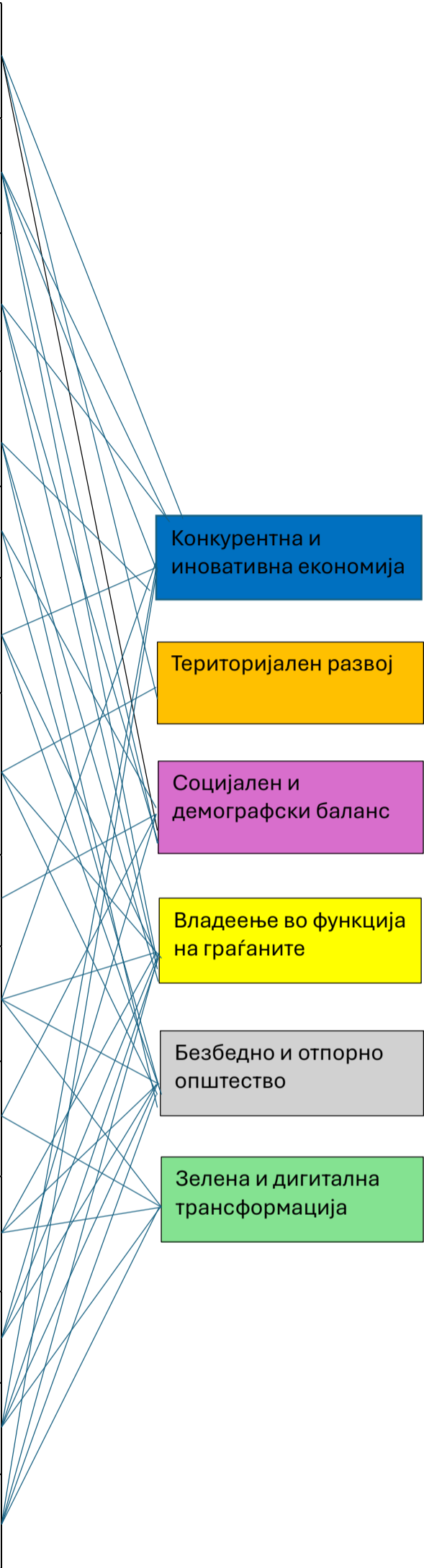
PP - ревизија на регуларност

РУ - ревизија на успешност

РУс - ревизија на усогласеност

Прилог бр:3

Жени лидери - жени во политиката, парламентот, на раководни функции во органи на централна власт.	
Ефикасноста на мерките и политиките за администрирање на локалните даноци и такси	
Ефикасноста на мерките и политиките за администрирање на даноци, такси и надоместоци на централно ниво, кои се приходи на државниот буџет	
Ефектите на судските постапки од работен спор врз буџетот на држават	
Програми за рано откривање на малигни заболувања	
Ефикасно спроведување на Еразмус + програмата за образование, обука млади и спорт	
Градење на системот за управување со кризи, заштита и спасување преку инвестиции во опрема и ресурси, одржување на средствата со цел зголемување на неговата оперативност, ефикасност и ефективност	
Старење на населението	
Ефикасноста на институциите во процесот на издавање на дозволи за ОИЕ	
Мој Термин' - оптимизација на здравствените процеси и подобрување на квалитетот на здравствена заштита	
Имплементација на превентивни мерки за безбедност на ИТ системот на ПИОМ, ФЗОМ, АВРМ	
Исплата на парична помош од социјална заштита	
Јавни набавки во ЕСМ	
Ревизии поврзани со борба против корупцијата.	

- Конкурентна и иновативна економија
- Територијален развој
- Социјален и демографски баланс
- Владеење во функција на граѓаните
- Безбедно и отпорно општество
- Зелена и дигитална трансформација

**Планирани активности со Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година
за реализација на стратешките цели и стратешките цели утврдени во
Стратегијата за развој на ДЗР 2023 – 2027**

Стратешка цел (СЦ)	Стратешка пот цел (СПЦ)	Планирани активности во 2025 година	Врска со Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година
СЦ 1: – Обезбедување и одржување целосна независност на Државниот завод за ревизија – институционална независност и законска институционална рамка од Рамката за градење на капацитети	СПЦ 1.1: <i>Стекнување на правен статус на ДЗР како уставна категорија во Република Северна Македонија и</i>	<i>изготвен нацрт амандман за изменување и дополнување на Уставот на РСМ за регулирање на ДЗР како уставна категорија и доставен до овластениот предлагач на уставната измена за да биде поднесен до Собранието на РСМ; се очекува понатамошна координација од страна на овластениот предлагач</i>	5.1. Уставност, правна рамка и стратешки документи
	СПЦ 1.2. <i>Стекнување на финансиска независност преку самостоен и независен буџет на Државниот завод за ревизија.</i>	<i>Изготвен е предлог Закон за државната ревизија со цел зајакнување на финансиската и оперативната независност на ДЗР и доставен е до овластениот предлагач. Се очекува негово доставување до Собранието на Република Северна Македонија и донесување на истиот.</i>	<i>Изготвен е предлог Закон за државната ревизија со цел зајакнување на финансиската и оперативната независност на ДЗР и доставен е до овластениот предлагач. Се очекува негово доставување до Собранието на Република Северна Македонија и донесување на истиот.</i>
СЦ 2: Понатамошно одржување на капацитетите за внатрешно управување, институционална поддршка, стремеж кон постојани подобрувања, односи со заинтересирани страни/комуникација, човечки капацитети, ревизорска методологија и стандарди од Рамката за градење на капацитети.	2.1. <i>Подобрувања кај Внатрешно управување – лидерство и насоки, стратешко и оперативно планирање, преглед и отчетност, кодекс на вршење на професијата, внатрешни контроли, осигурување на квалитет</i>	<i>имплементација на посебните стратешки документи за планирање на ревизиите, стратегија за управување со ризиците, стратегија за управување со човечки ресурси, ИТ стратегија, комуникациска стратегија и други потребни стратешки документи; * преку исполнување на барањата на ИНТОСАИ за континуирано професионално учење и примена на ревизорската методологија и професионалните стандарди и принципи на ИНТОСАИ (во сите видови на ревизии) и</i>	3.2. Активности за реализација на стратешките цели на ДЗР
	2.2. <i>Зајакнувања кај Институционална и административна поддршка – извори на финансирање, инфраструктура, техника и технологија, поддршка во функција на институцијата;</i>	<i>* анализа и оценка на степенот на имплементација на ИССАИ 140 - и 150 стандардите и принципите на ИНТОСАИ во ДЗР на РСМ , заради подобрувања и отклонување на раанливостите</i>	3.2. Активности за реализација на стратешките цели на ДЗР, 5.1. Уставност, правна рамка и стратешки документи, 5.6. Меѓународна соработка, 6. Потребни ресурси за реализација на Годишната програма, 5.6.1. ИТ безбедност и подобрување на ИТ процесите
	2.3. <i>Стремеж кон Постојани подобрувања – институционални и организационски напредувања, соодветни капацитети и компетентности, развој на стратегии и планови</i>	<i>* преку анализи и оценки за институционалните потреби за организационски и кадровски подобрувања, градење на капацитети и развивање на стратегии и планови за непречено организирање и функционирање на ДЗР</i>	3.2. Активности за реализација на стратешките цели на ДЗР, 6.5.1 5.1. Уставност, правна рамка и стратешки документи, 5.6. Меѓународна соработка, 6. Потребни ресурси за реализација на Годишната програма, точка 6.1. Човечки ресурси. 5.6.1. ИТ безбедност и подобрување на ИТ процесите
СЦ 2: Понатамошно одржување на капацитетите за внатрешно управување, институционална поддршка, стремеж кон постојани подобрувања, односи со заинтересирани страни/комуникација, човечки капацитети, ревизорска методологија и стандарди од Рамката за градење на капацитети.	2.4. <i>Зајакнување и иновации во Односи со заинтересирани страни – правци на комуникација – внатрешна, надворешна, меморандуми за соработка, заинтересирани страни, форми на објави на институцијата</i>	<i>*имплементација на стратешкиот документ Стратегија за комуникација на ДЗР за периодот 2023 - 2027</i>	3.2. Активности за реализација на стратешките цели на ДЗР, 5.1. Уставност, правна рамка и стратешки документи 5.6. Меѓународна соработка, 6. Потребни ресурси за реализација на Годишната програма, точка 6.1. Човечки ресурси, 7.1. - Обезбедување на транспарентност во работењето на ДЗР. 7.2. Информирање и комуникација во ДЗР, 7.3. - Информирање и комуникација со засегнатите страни, 5.6.1. ИТ безбедност и подобрување на ИТ процесите
	2.5. <i>Одржување на високо ниво, развој и примена на Ревизорска методологија и стандарди – стандарди, прирачници, упатства, искуства, добра пракса, размена на меѓународни искуства и практики, соработка, учество во РГ, настани, кооперативни, паралелни ревизи</i>	<i>имплементација на стратешкиот документ Стратегија за планирање на ревизии во ДЗР за периодот 2023 - 2027; * преку напредување и развивање на посетечките прирачници за сите видови на ревизии, упатства, размена на искуства кои се практикуваат во заедницата на ВРИ, учества во РГ и другите познати начини на соработка</i>	3.2. Активности за реализација на стратешките цели на ДЗР, 5.1. Уставност, правна рамка и стратешки документи 5.2. Методолошки акти и подобрување на ревизорските процеси, 5.5. Превенција од корупција, 5.6.1. ИТ безбедност и подобрување на ИТ процесите точка 5.6. Меѓународна соработка, 6. Потребни ресурси за реализација на Годишната програма, точка 6.1. Човечки ресурси.

Стратешка цел (СИ)	Стратешка пог цел (СПЦ)	Планирани активности во 2025 година	Врска со Годишната програма за работа на ДЗР за 2025 година
Стратешка цел 3: - Исполнување на нашата додадена вредност - испорака на мерливи резултати од вршењето на државната ревизија, во насока на испорака на ревизи со висок квалитет, ревизи од јавен интерес и зголемување на јавната доверба, со цел подобрување на животот на граѓаните – поле Резултати од Рамката за градење на капацитети	3.1. Испорака на мерливи резултати од ревизи на финансиски извештаи;	*преку анализи на ревизи на ФИ, според големина на субјекти, број на наоди, вредност на ревидирани средства и ресурси, вид на издадено ревизорско мислење, зачестеност на субјектот со ревизија, број на препораки, број на имплементирани препораки, преземени дејствија од други надлежни институции - ЈО, ДКСК и др.	3. Додадена вредност од работата на ДЗР, 3.1 - Очекувани резултатит од работењето, точка 3.2. Активности за реализација на стратешките цели на ДЗР, 5.1. Уставност, правна рамка и стратешки документи, 5.6.1. ИТ безбедност и подобрување на ИТ процесите 5.2. Методолошки акти и подобрување на процесите, 5.3. Избор на субјекти за вршење на ревизија, 5.4. Следење на препораките, 5.5. Превенција од корупција, 5.1.6. - Меѓународна соработка, 7. Транспарентност и известување во работењето на ДЗР
	3.2. Испорака на мерливи резултати од ревизи на усогласеност со закони;	*преку анализи на ревизи на усогласеност со закони, според големина на субјекти, број на наоди, вредност на ревидирани средства и ресурси кои не се усогласени со регулативата, вид на издадено ревизорско мислење, вредност и ефекти од незаконското постапување, зачестеност на субјектот со ревизија, број на препораки, број на имплементирани препораки, преземени дејствија од други надлежни институции - ЈО, ДКСК и др.	
	3.3. Испорака на мерливи резултати од ревизи на успешност;	*преку анализи на ревизи на успешност, според значење на активоста која е предмет на ревизија, број на наоди, вредност на ревидирани средства и ресурси и нивни ефекти врз јавниот интерес и буџетот, како и кои не се усогласени со регулативата, вид на издадени ревизорски заклучоци, вредност и ефекти од незаконското постапување, зачестеност на субјектите со ревизија и/или областите за РУ, број на препораки, број на имплементирани препораки, преземени дејствија од други надлежни институции - ЈО, ДКСК и др.	
	3.4. Испорака на мерливи резултати од комбинирани ревизи, заеднички ревизи, паралелни ревизи и др.;	*преку анализи на комбинирани ревизи, заедничките ревизи, паралелните ревизи и нивна споредба и подобрувања во однос на стекнатите искуства од сестринските ВРИ во насока на применета ревизорска методологија, начини на прикажување и пишување на ревизорски наоди, мислења, заклучоци, препораки, начини на имплементација на препораки - follow up ревизи, дисеминација на стекнати знаења и добра практика и др.	
	3.5. Развивање и унапредување на институционалните системи за мерење на квалитетот на испорачаните ревизорски извештаи, мерење на степенот на јавната доверба во ДЗР, мерење на степенот на задоволство на граѓаните и јавноста од работењето на ДЗР;	* преку креирање и воспоставување на познати и применливи алатки за мерење на квалитетот на испорачаните производи на ДЗР и мерење на степенот на јавната доверба и задоволството од работењето на ДЗР - Системите за мерење може да употребуваат различни алатки како сондажи, анкети, прашалници, број на прифатени забелешки од субјектите и др.	
Стратешка цел 4: - Креирање на стратешки план за потенцијални области на ревизи и проценка на предизвиците во области од	*преку креирање на стратешки и акционен план/листа/одлука за приоритетни области за ревизи според оценка на ризични и области од интерес за државната ревизија имајќи ја во предвид и	Имплементација на Одлуката за определување на стратешки цели за ревизи на Државниот завод за ревизија за период 2024-2027 и за приоритетни области за ревизи по сектори кои вршат ревизија. Имплементација на Стратешки план за ревизија на Државниот завод за ревизија 2024 - 2027	3.2. Активности за реализација на стратешките цели на ДЗР, 5.1. Уставност, правна рамка и стратешки документи

Прилог број: 5

КОРИСТЕНИ КРАТЕНКИ

ВРИ	Врховни ревизорски институции
ГДР	Главен државен ревизор
ДЗР	Државен завод за ревизија
ЕСР	Европски суд на ревизори
ЕУ	Европска Унија
ЕУРОСАИ	Европска организација на врховни ревизорски институции
ЗДР	Закон за државната ревизија
IDI	Иницијатива за развој во рамки на ИНТОСАИ (непрофитна организација која има за цел зајакнување на институционалните капацитети на ВРИ во земјите во развој во рамки на регионалните работни групи на ИНТОСАИ)
ИНТОСАИ	Меѓународната организација на врховни ревизорски институции
ИПА	Инструменти за претпристапна помош (Pre-accession assistance)
ИТ	Информатичка технологија
НПАА	Национална програма за усвојување на правото на ЕУ
ЦЕФ	Center of Excellence in Finance
ЦИПФА	The Chartered Institute of Public Finance and Accountancy
SIGMA	Поддршка во подобрување на управувањето и раководењето (здружена иницијатива на ОЕЦД и ЕУ)
PEFA	Програма за јавни расходи и финансиска отчетност (ПЕФА), која од 2001 година е прифатена како стандард за оценување на управувањето со јавните финансии.
UN Women	Ентитет на Обединетите нации за родова еднаквост и зајакнување на жените
UNDP	United Nations Development Programme
WFD	Westminster Foundation for Democracy
NDI	National Democratic Institute
USAID	United States Agency for International Development
IFES	The International Foundation for Electoral Systems